

ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่
ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

READINESS OF LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN
CHIANGMAI TO PERFORM ALLOCATED DUTIES FROM
DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

อดิชาต จักรคำปัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

ชื่อเรื่อง

ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่
ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

READINESS OF LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN
CHIANGMAI TO PERFORM ALLOCATED DUTIES FROM
DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

โดย

อติชาติ จักรคำปัน

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์กิตติพงษ์ ไตรวิกุล)

วันที่ 16 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2549

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วราเอกศิริ)

วันที่ 22 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2549

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.วิรัชศักดิ์ ปรกติ)

วันที่ 22 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วราเอกศิริ)

วันที่ 22 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2549

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เพ็ชรประดับ)

รองประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 23 เดือน พ.ค. พ.ศ. 49

ชื่อเรื่อง	ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร
ชื่อผู้เขียน	นายอติชาต จักรคำปัน
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์กิตติพงษ์ โดธิรกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ 2) ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับมอบภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร 3) ปัญหา อุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ประธานบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ เทศบาลตำบล 18 คน และองค์การบริหารส่วนตำบล 121 คน รวม 139 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC⁺

ผลการศึกษาพบว่าฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 47 ปี มีสถานภาพสมรสและส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษาลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 139 องค์การ โดยจำแนกเป็นเทศบาลตำบล 18 แห่ง อบต.ขนาดเล็ก 111 แห่ง อบต.ขนาดกลาง 7 แห่ง และอบต.ขนาดใหญ่ 3 แห่ง ส่วนใหญ่ จัดตั้งขึ้นในช่วงระหว่างปี 2539-2544 มากกว่าครึ่งหนึ่ง มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 11-20 คน และมีพื้นที่รับผิดชอบน้อยกว่า 50 ตร.กม. ส่วนใหญ่ มีประชากรในพื้นที่ต่ำกว่า 10,000 คน เกือบครึ่งหนึ่ง ประกอบอาชีพเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 10 ล้านบาท และได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลต่ำกว่า 3 ล้านบาท

ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test และพบว่าเทศบาลตำบล องค์การบริหาร

ส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test และพบว่าเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ไม่แตกต่างกัน

Title	Readiness of Local Government Organizations in Chiang mai to perform allocated duties from Department of Agricultural Extension
Author	Mr. Atichat Chakkompan
Degree	Master of Science in Agricultural Extension
Advisory Committee Chairperson	Kittipong Towthirakul

ABSTRACT

The objectives of this research were to find out 1) characteristics of Local Government Organizations in Chiang mai, 2) readiness of Local Government Organizations in perform allocated duties from department of Agricultural Extension, and 3) problems and obstacles to perform allocated duties from department of Agricultural Extension

The respondents of this study were the chairman of Local Government Organizations in Chiang mai. Data were collected by means of questionnaires from 139 samples i.e. 18 municipality and 121 Local Government Organizations and analyzed by using the SPSS for windows

The finding indicated that all respondents were male, with an average age of 47 years. Most of them were married and had completed a bachelor degree

It was found that the characteristics of 139 Local Government Organizations to distribute were 18 municipalities, 111 small Local Government Organizations, 7 medium Local Government Organizations and 3 large Local Government Organizations. Most of them were establish in 1996 – 2001. More than half had 11- 20 members and had area lower 50 square km. Most of them had population lower than 10,000. Nearly half were farmer. Most of Local Government Organizations obtained average income lower than 10 million baht and obtained support money from government lower than 3 million bath.

Readiness of Local Government Organizations in receive duties from department of Agricultural Extension were found that the municipality, large Local Government Organizations, medium Local Government Organizations and small Local Government Organizations in Chiang mai had a moderate level by readiness in allocated duties from

the F-test showed that all of them were significantly different in their readiness to perform allocated duties from the Department of Agricultural Extension.

The tambon municipalities and the large, medium-sized, and small tambon administrative organizations were found to have a moderate level of readiness to perform allocated duties from the Department of Agricultural Extension and the analysis by using the F-test indicated that the tambon municipalities and the large, medium-sized, and small tambon administrative organizations in Chiang Mai were not different in problems of performing allocated duties from the Department of Agricultural Extension.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์ กิตติพงษ์ โตธิรกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาพร้อมด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วราเอกศิริ และอาจารย์ ดร.วีรศักดิ์ ปรกติ กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาชี้แนะทางวิชาการและคำแนะนำถึง วิถีทางและข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้เกิดความกระจ่างยิ่งขึ้น อนึ่งขอขอบคุณผู้รู้ นักวิชาการ ผู้เป็น เจ้าของตำราที่ใช้ประกอบการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ขอขอบคุณท่านคณาจารย์ นักวิชาการเกษตร นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่ภาควิชา ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ที่กรุณาแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในขณะที่กำลังศึกษาและประกอบวิทยานิพนธ์

คุณค่าและประโยชน์แห่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนครูบา-อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้มีความรักความห่วงใยและเป็นกำลังใจด้วยดีต่อเนื่องเสมอมา

นายอดิชาติ จักรคำปัน

พฤษภาคม 2549

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	6
เทศบาล	8
องค์การบริหารส่วนตำบล	8
การถ่ายโอนภารกิจ	9
การถ่ายโอนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10
การถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร	12
แนวคิดที่เกี่ยวกับความพร้อม	17
สมรรถนะองค์กร	18
ขนาดขององค์กร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
ภาคสรุป	21
กรอบแนวคิดในการวิจัย	22
สมมติฐานการวิจัย	23

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	24
	สถานที่ในการดำเนินการวิจัย	24
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
	วิธีการรวบรวมข้อมูล	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4	ผลการวิจัยและวิจารณ์	29
	ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล	30
	ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	33
	ผลการศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	ในการรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร	40
	ปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจ	79
	สรุปสมมติฐานการวิจัย	115
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
	สรุปผลการวิจัย	116
	อภิปรายผลการวิจัย	121
	ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม		124
ภาคผนวก		127
	ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	128
	ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	140

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	26
2. จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ	30
3. จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามอายุ	31
4. จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามสถานภาพสมรส	31
5. จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา	32
6. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	33
7. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามปีที่จัดตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	34
8. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามสมาชิกของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	35
9. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล	36
10. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามประชากรในพื้นที่	37
11. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตาม อาชีพของประชากร(ครัวเรือน)	38
12. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตาม รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	39
13. จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามเงินสนับสนุนจากรัฐบาล	40
14. ค่าคะแนนของความพร้อมในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	43
15. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ เกษตรกรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	44
16. ค่าคะแนนของความพร้อมใน การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับตำบลจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	47
17. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมใน การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับตำบลจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18. ค่าคะแนนของความพร้อมในการบริการข้อมูลเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	51
19. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการบริการข้อมูลเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	52
20. ค่าคะแนนของความพร้อมใน การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	55
21. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมใน การปฏิบัติการรวบรวม ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	56
22. ค่าคะแนนของความพร้อมในการสำรวจช่วยเหลือป้องกัน กำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	59
23. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการสำรวจช่วยเหลือป้องกัน กำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	60
24. ค่าคะแนนของความพร้อมในการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	63
25. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	64
26. ค่าคะแนนของความพร้อมในการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	68
27. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	70
28. ค่าคะแนนของความพร้อมในการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	73
29. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
30. ค่าคะแนนของความพร้อมในการรับศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	77
31. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการรับศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	78
32. ค่าคะแนนของปัญหาการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	81
33. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	82
34. ค่าคะแนนของปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	85
35. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	86
36. ค่าคะแนนของปัญหาการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	89
37. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	90
38. ค่าคะแนนของปัญหาการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	93
39. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	94
40. ค่าคะแนนของปัญหาการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	97
41. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสำรวจช่วยเหลือป้องกัน กำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	98
42. ค่าคะแนนของปัญหาการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
43. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	102
44. ค่าคะแนนของปัญหาการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มจำแนกตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	105
45. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มจำแนกตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	106
46. ค่าคะแนนของปัญหาการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	109
47. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	110
48. ค่าคะแนนของปัญหาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	113
49. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	114

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

22

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 284 กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับ ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 [พ.ศ. 2545-2549] ให้ความสำคัญเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชน การยึดคนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาแบบองค์รวม การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการปฏิรูประบบราชการ ทำให้รัฐต้องถ่ายโอนภารกิจ และรายได้ของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองอย่างชัดเจน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดหรือแห่งใดที่มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในภารกิจ ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 4 ปี สำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใดหรือแห่งใดที่ไม่สามารถที่จะรับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และภารกิจภายใน 4 ปี ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี รวมทั้งกำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลภายในปี พ.ศ. 2544 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลภายในไม่เกิน พ.ศ. 2549 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 โดยการเพิ่มสัดส่วนอย่างต่อเนื่อง ตามระยะเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน

ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนพิเศษ 23 ง วันที่ 13 มีนาคม 2545 ได้กำหนดรูปแบบการถ่ายโอน ภารกิจที่จะถ่ายโอน และได้ระบุกิจกรรมถ่ายโอนไว้ 2 ประเภท คือ ประเภทเลือกทำโดยอิสระ และประเภทที่ต้องทำ มีผลทำให้ส่วนราชการ 50 กรม รวม 11 กระทรวง ต้องถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 6 ด้านรวม 245 เรื่อง ประกอบด้วย

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย
4. ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ต้องทำตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตรนั้นมีภารกิจที่ต้องถ่ายโอน 3 ด้าน 11 ภารกิจ เป็นภารกิจประเภทเลือกทำโดยอิสระ โดยทุกภารกิจที่ถ่ายโอนของกรมส่งเสริมการเกษตร ไม่มีการถ่ายโอนทรัพย์สินและบุคลากร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เลือกรับภารกิจไปดำเนินการต่อไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 แบ่งการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล
2. รูปแบบพิเศษ กรุงเทพมหานครและ เมืองพัทยา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล

ผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยต้องมีการปรับเปลี่ยนในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านโครงสร้าง ด้านภารกิจหน้าที่ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลางและการบริหารส่วนท้องถิ่น ด้านการตรวจสอบ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลต่อความพร้อมของการรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ปัญหาการวิจัย (Statement of Problem)

เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่
เป็นผู้รับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มีลักษณะองค์ประกอบที่แตกต่างกันทั้งในด้าน
สมรรถนะขององค์กร โครงสร้างองค์กร ขนาดองค์กร บุคลากร งบประมาณ รายได้ จำนวนประชา
กร ประสบการณ์ทางการบริหาร พื้นที่ที่ดูแล จำนวนเกษตรกรและสภาพในท้องถิ่น จึงเกิดคำถาม
ว่าองค์ประกอบที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน จะมีผลต่อความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริม
การเกษตรมากน้อยเพียงใด องค์ประกอบใดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้องค์กรปกครอง
ท้องถิ่นมีความพร้อม หรือจะมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่อความพร้อม

คณะกรรมการการปกครองวุฒิสภา (2540) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดตั้ง
และประสิทธิภาพของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า องค์การบริหารส่วน
ตำบลมีความไม่พร้อมในเรื่องต่าง ๆ คือ ความไม่พร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ความไม่
พร้อมของอาคารสถานที่ ความไม่พร้อมของการบริหารรายได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อ
ความพร้อมในการรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรหรือไม่ และในองค์การบริหารส่วนตำบลมี
ขนาด รายได้ ปีที่จัดตั้ง จำนวนประชากรที่ดูแล จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ขนาดพื้นที่ที่ดูแล ที่
แตกต่างกัน องค์ประกอบใดที่จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อม

เพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ไปให้องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและได้
ประสิทธิผล จึงต้องการทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมใน
การรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกันหรือไม่ ด้านใดบ้าง และองค์ประกอบหรือ
ปัจจัยใดที่จะทำให้้องค์กรส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมที่จะรับภารกิจในด้านต่าง ๆ ของกรมส่งเสริม
การเกษตรและเพื่อหาแนวทางข้อเสนอแนะ ที่จะนำมาปฏิบัติและขับเคลื่อนทำให้การถ่ายโอนภารกิจ
ของกรมส่งเสริมการเกษตรบรรลุเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives of the Research)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่
2. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจของกรมส่งเสริม

การเกษตร

3. ปัญหา อุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ขอบเขตของการวิจัย (Scope of the Research)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตและข้อจำกัด ดังนี้

1. ประชากรในการศึกษาเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่
2. ศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจของกรมส่งเสริม

การเกษตร

- 2.1 เปรียบเทียบระหว่างเทศบาลตำบล กับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.2 เปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก กลาง ใหญ่
- 2.3 ข้อเสนอแนะในการถ่ายโอนภารกิจ

3. การเก็บข้อมูลจากประธานฝ่ายบริหารหรือเจ้าหน้าที่ดูแลทางด้านการเกษตรของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ใช้ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่เดือน เมษายน 2547 ถึง
กันยายน 2547

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้ประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

1. ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอื่นๆ
2. ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร
3. แนวทางที่ใช้ในการถ่ายโอนภารกิจของกรมอื่นๆ

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

(Operational Definition of Terms)

การถ่ายโอนภารกิจ หมายถึง การถ่ายโอนภารกิจตามแผนการกระจายอำนาจ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติแทนส่วนกลาง โดยงานวิจัยนี้จะพิจารณาเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ใน 2 ด้าน 1) ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2) ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว เพราะ ในส่วน ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมกรมส่งเสริมการเกษตรขอยกเลิกแล้ว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ในงานวิจัยนี้จะพิจารณาเฉพาะ เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก กลาง และใหญ่

ความพร้อม หมายถึง ความรู้สึกรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประเมินองค์กรออกมาเป็นพรรณนะว่าองค์กรของตนเองมีความพร้อม มากหรือน้อยเพียงใด แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือมีความพร้อมมาก มีความพร้อมปานกลาง มีความพร้อมน้อย

มีความพร้อมมาก หมายถึง สามารถรับภารกิจไปดำเนินการได้เลย และแล้วเสร็จภายใน

1- 4 ปี [พ.ศ. 2544-2547]

มีความพร้อมปานกลาง หมายถึง สามารถรับภารกิจไปทำได้แต่ต้องขยายเวลาในการเตรียมความพร้อมดำเนินการภายใน 10 ปี [พ.ศ. 2544-2553]

มีความพร้อมน้อย หมายถึง สามารถรับภารกิจไปทำได้แต่ต้องอาศัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเข้ามาช่วยเหลือ ใน 10 ปี [พ.ศ. 2544-2553]

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

ในการวิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การถ่ายโอนภารกิจ
3. แนวคิดที่เกี่ยวกับความพร้อม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง โดยรัฐหรือรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเอง และจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ตามสมควรภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นนี้ทำให้เกิดสภาพการปกครองตนเอง หรือการปกครองในท้องถิ่น (local self government) ประเทศต่างๆ ที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนมีการปกครองในท้องถิ่น และให้ท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง ให้เป็นไปตามความต้องการและเป็นประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทำให้มีส่วนเสริมสร้างความเจริญแก่ท้องถิ่นและประเทศชาติ ทั้งในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและการบริหารส่วนท้องถิ่นนี้ ถือได้ว่าเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย ซึ่งเปรียบเสมือนการฝึกสอนประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ จึงอาจกล่าวได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย หรือราชการบริหารส่วนท้องถิ่นของไทย มีการกำหนดรูปแบบการปกครองหลายรูปแบบ ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (<http://kalasin.ect.go.th>)

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
2. เทศบาล
3. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

เทศบาล

เทศบาล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 11 พ.ศ. 2543 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรในท้องถิ่น ความเจริญทางเศรษฐกิจ หรือรายได้ของท้องถิ่น ความสำคัญทางการเมืองโดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญในท้องถิ่นได้รวดเร็ว แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545)

ผู้แทนของเทศบาลมี 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภาเทศบาล ทำหน้าที่ออกกฎหมายและตรวจสอบการบริหารงานเทศบาล และฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่บริหารงานของเทศบาลในรูปแบบคณะเทศมนตรีและนายกเทศมนตรี

สมาชิกสภาเทศบาล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในเขตเทศบาลนั้น ๆ มีวาระการทำงาน 4 ปี จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาล

เทศบาล มีการบริหารงานได้อย่างอิสระ พนักงานเทศบาลและปลัดเทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของเทศบาลภายใต้การบริหารและตรวจสอบควบคุมโดยสมาชิกสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน

เทศบาลตำบล มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป ยกฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตาม พ.ร.บ. เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 มีสมาชิกสภาเทศบาล 12 คน มาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีนายกเทศมนตรี 1 คน และเทศมนตรี 2 คน

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการระดับท้องถิ่นขนาดเล็กที่สุดในปัจจุบันของไทย ใน พ.ศ. 2537 ได้มีการออก

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ขึ้น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2537 เป็นเหตุให้เกิดองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 617 แห่งทั่วประเทศในปีนั้น และนับถึงปัจจุบันมีสภาตำบลที่ถูกยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วไม่น้อยกว่า 6,000 แห่ง (tambol.com)

องค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งโครงสร้างออกเป็น สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของราษฎรในเขตหมู่บ้านๆ ละ 2 คน และคณะกรรมการบริหาร มาจากมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการบริหาร และสมาชิกอีก 2 คนเป็นกรรมการบริหาร พนักงานส่วนตำบลเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นประจำองค์การบริหารส่วนตำบลโดยได้แบ่งโครงสร้างของพนักงานส่วนตำบล ออกเป็น สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง ส่วนโยธา และ ส่วนสาธารณสุข (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545: 14-15)

องค์การบริหารส่วนตำบลได้แบ่งเป็น 3 ลำดับชั้น คือ

1. อบต. ขนาดใหญ่ มีรายได้ในรอบ 1 ปี เกินกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป
มีพนักงาน 21 คน
2. อบต. ขนาดกลาง มีรายได้ในรอบ 1 ปี ตั้งแต่ 6-20 ล้านบาท
มีพนักงาน 6-12 คน
3. อบต. ขนาดเล็ก มีรายได้ในรอบ 1 ปี ไม่เกิน 6 ล้านบาท
มีพนักงาน 3-4 คน

การถ่ายโอนภารกิจ

การถ่ายโอนภารกิจ หมายถึง การที่ราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาคจะลดหรือยุติบทบาทจากผู้ปฏิบัติเปลี่ยนไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติแทน และจะต้องมีการถ่ายโอนงาน เงิน และจัดสรรบุคลากรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม การตั้งงบประมาณไว้ที่ส่วนราชการดังที่เคยปฏิบัติมายังไม่ใช่การถ่ายโอนภารกิจที่แท้จริง การถ่ายโอนภารกิจจะต้องเชื่อมโยงกับเรื่องการเงิน การคลัง งบประมาณ และการแบ่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย (<http://dloc.net>)

การถ่ายโอนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ส่วนราชการต่างๆ ที่มี ภารกิจถ่ายโอน ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเบื้องต้นตามกรอบแนวทางที่กำหนด และนำมารวบรวมบูรณาการเป็นแผนปฏิบัติการที่สมบูรณ์ ซึ่งมีขอบเขตการถ่ายโอน ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ และปีที่ถ่ายโอน โดยมีการเร่งรัดให้มีการถ่ายโอนภารกิจให้ครบและเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามมาตรา 30 (1) แต่บางช่วงของระยะเวลา เช่น ประเภทชั้นของ อบต. ซึ่งมีความแตกต่างกัน อาจมีความเหลื่อมล้ำกันบ้าง ในปี 2546 และปี 2547 แต่โดยหลักการถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณและเป็นภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ หรือหากเป็นกรณีที่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน จะเริ่มถ่ายโอนในปี 2546 สำหรับกรณีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ เช่น การเปรียบเทียบปรับ จะถ่ายโอนในปี 2545

แผนปฏิบัติการได้ระบุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอน และระบุกิจกรรมเป็น 2 ประเภท คือ ประเภท **“เลือกทำโดยอิสระ”** เนื่องจากการมีหลายเรื่องไม่ควรบังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำกิจกรรมตามแผนงานงบประมาณที่ส่วนราชการตั้งไว้เดิม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีอิสระในการที่จะเลือกทำกิจกรรมประเภทนี้ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความจำเป็น และประเภท **“หน้าที่ที่ต้องทำ”** โดยมีหลักเกณฑ์ว่า งานใดที่เป็นเรื่องของการมอบอำนาจและการใช้อำนาจ รวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนหรือความจำเป็นขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อรับโอนไปแล้ว ถือว่าเป็นความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังต้องดำเนินการต่อไป เพื่อเป็นหลักประกันในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจ

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาให้ความเห็นชอบการถ่ายโอนภารกิจทั้ง 6 ด้าน รวมมีการถ่ายโอนภารกิจทั้งสิ้น 245 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ 50 กรม ใน 11 กระทรวง ซึ่งการถ่ายโอนภารกิจทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 87 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 17 กรม ใน 7 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

1.1 การคมนาคมและการขนส่ง

1.1.1 ทางบก

1.1.2 ทางน้ำ

1.2 สาธารณูปโภค

1.2.1 แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท

1.3 สาธารณูปการ

1.3.1 การจัดให้มีและควบคุมตลาด

1.4 การผังเมือง

1.5 การควบคุมอาคาร

2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 103 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 26 กรม ใน 7 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่างๆ คือ

2.1 การส่งเสริมอาชีพ

2.2 งานสวัสดิการสังคม

2.2.1 การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส

2.3 นันทนาการ

2.3.1 การส่งเสริมกีฬา

2.3.2 การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

2.4 การศึกษา

2.4.1 การจัดการศึกษาในระบบ

2.4.2 การศึกษานอกระบบ

2.5 การสาธารณสุข

2.5.1 การสาธารณสุข การรักษาพยาบาลและการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ

2.6 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 17 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 9 กรม ใน 6 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่างๆ ดังนี้

3.1 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของ ประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

3.2 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.3 การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 19 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 6 กรม ใน 5 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

- 4.1 การวางแผน
- 4.2 การพัฒนาเทคโนโลยี
- 4.3 การส่งเสริมการลงทุน
- 4.4 การพาณิชยกรรม
- 4.5 การพัฒนาอุตสาหกรรม
- 4.6 การท่องเที่ยว

5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 17 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 9 กรม ใน 4 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่าง ๆ คือ

- 5.1 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองดูแลแล บำรุงรักษาป่า
- 5.2 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- 5.3 การดูแลรักษาที่สาธารณะ

6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 2 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 1 กรม ใน 1 กระทรวง ในกลุ่มภารกิจต่อไปนี้

- 6.1 การปกป้อง คุ้มครอง ควบคุม ดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

การถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ตามแผนปฏิบัติการกำหนดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจที่ต้องถ่ายโอน 3 ด้าน 11 ภารกิจ เป็นภารกิจที่องค์กร ส่วนท้องถิ่นสามารถเลือกทำได้อิสระในด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต [9 ภารกิจ] ด้านการวางแผนการ ส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว [1 ภารกิจ] และ ด้านการบริหารจัดการและ อนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม [1 ภารกิจ] (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2546) มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ภารกิจที่ 1 การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

การจัดทำข้อมูลการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตรมีหลายระบบ ทั้งข้อมูลที่เป็นตัวเลขสถิติ และข้อมูลที่แสดงเป็นแผนที่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับต่างๆ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบนโยบายในเรื่องสำรวจ จัดเก็บ และรายงานข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นเอกภาพ ไม่ซ้ำซ้อนและสอดคล้องกัน กรมส่งเสริมการเกษตรจึงร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ และสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการปรับปรุงระบบข้อมูล และพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลมาใหม่ เรียกว่า “ระบบข้อมูลการเกษตร” ซึ่งจะใช้ขบวนการมีส่วนร่วมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลและชุมชนในการจัดเก็บ และจัดทำข้อมูลในระดับหมู่บ้าน/ ตำบล ตลอดจนจัดทำทะเบียนเกษตรกรรวมครัวเรือนให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และมีความทันสมัย ซึ่งปัจจุบันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล รวมทั้งหน่วยงานในชุมชนมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญและข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในการปฏิบัติงานมากขึ้น เช่น ใช้เป็นมาตรฐานในการตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกรในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนจากภาครัฐ และออกหนังสือสำคัญ หรือหนังสือรับรองต่างๆ ให้เกษตรกร โดยการจัดทำข้อมูลในระบบข้อมูลการเกษตร และการจัดทำทะเบียนเกษตรกร กำหนดให้มีมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลถึงระดับหมู่บ้าน/ครัวเรือนเกษตรกร ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตร โดยศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์และเป็นที่ยอมรับของชุมชน ก่อนส่งข้อมูลเข้าส่วนกลาง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภารกิจที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ในช่วง 40 ปีที่ผ่านมา การวางแผนพัฒนาการเกษตรได้มุ่งเน้นการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อแสวงหารายได้และเสริมสร้างความมั่นคงด้านเงินตราเข้าสู่ประเทศ จึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ กระทั่งในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 [พ.ศ. 2540-2544] ได้กำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการพื้นฐานที่จะพัฒนาให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาคือ กระบวนการเรียนรู้ การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาทุกระดับ

ตั้งแต่การคิดริเริ่มตลอดจนการศึกษา วิเคราะห์ วางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล จะเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาคนจนบรรลุตามที่ผ่านพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 กำหนดไว้ได้

เมื่อพิจารณาการพัฒนาที่ผ่านมา จะเห็นว่าไม่เอื้ออำนวยต่อการเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเนื่องจากการวางแผนเป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในลักษณะจากบนสู่ล่าง (top-down approach) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ท้องถิ่นจะต้องมีแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เป็นอย่างชุมชนต้องการและสามารถแก้ปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ร่วมกันได้

ภารกิจที่ 3 การบริหารข้อมูลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ในการส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตรได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้และข้อมูลข่าวสารสู่เกษตรกร นอกเหนือจากการถ่ายทอดความรู้โดยตรงผ่านการฝึกอบรมจัดทำแปลงสาธิต ทัศนศึกษาดูงานและเยี่ยมชมเกษตรกรแล้ว ยังได้อาศัยการบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ/ช่องทางต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นวิธีการในการสนับสนุนให้เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง เป็นการขยายโอกาสในการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จึงจำเป็นต้องอาศัยการประสานงานและความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างศักยภาพในการบริหารข้อมูลข่าวสารของพื้นที่ รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวกและประหยัด มีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ตรงกับความต้องการ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เป็นข้อมูลที่ทันสมัยทันเวลาในการใช้ประกอบการตัดสินใจ วางแผนการผลิตและพัฒนาอาชีพของเกษตรกร

ภารกิจที่ 4 การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

สังคมดั้งเดิมของไทยมีวิถีการดำเนินชีวิตและพื้นความรู้ของตนเอง ที่สืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษ เป็นพื้นความรู้แห่งคุณภาพและเอกภาพของชีวิตมนุษย์และอาศัยภูมิปัญญาของคนไทยที่เรียกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์ของชีวิต สังคมในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและถ่ายทอดสืบทอดกันมาเป็นวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีความจำเพาะกับท้องถิ่น มีความเชื่อมโยงกับชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นบูรณาการ และเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตรธรรม ทำให้ชาติไทยดำรงอยู่มาได้โดยตลอด

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลา 40 ปีที่ผ่านมา ภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกละเลย สังคมไทยได้หันไปให้ความสำคัญกับอารยธรรมตะวันตก ส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์และปัญหาต่างๆ มากมาย มาบัดนี้กระแสความตื่นตัวในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ กำลังได้รับความสำคัญขึ้นมาเรื่อยๆ การนำภูมิปัญญามาใช้เพื่อพัฒนาประเทศจะต้องดำเนินการในระดับพื้นที่ โดยคนไทยในชนบทและเกษตรกรเป็นบุคคลสำคัญในการฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนหน่วยงานราชการต้องปรับบทบาทมาเป็นผู้เชื่อมประสาน สร้างเงื่อนไข และส่งเสริมให้ชาวบ้านมีบทบาทมากที่สุด เพื่อสร้างสำนึกของการสืบทอดคุณค่าของภูมิปัญญา ปรับให้เข้ากับยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ทำให้ชาวบ้านเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และค้นหาหนทางการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่นวัตกรรมทางการเกษตร ซึ่งเป็นการผสมผสานกันอย่างสอดคล้องระหว่างเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นำไปสู่การพึ่งตนเองได้ในที่สุด

สิ่งแรกที่ต้องทำภายใต้กระบวนการพัฒนาดังกล่าว คือ การกระจายอำนาจในการดำเนินงานหรือการถ่ายโอนภารกิจไปสู่ชาวบ้านโดยวิธีการสืบค้นผู้รู้ สืบค้นข้อมูลภูมิปัญญา ส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักการวิจัย ทดสอบในท้องถิ่นด้วยตนเองและเผยแพร่ถ่ายทอดภูมิปัญญาให้เป็นที่รับรู้ ซึ่งหากดำเนินการได้ดังนี้แล้วก็จะเป็นการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ภารกิจที่ 5 การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ (อยู่ในระหว่างการแก้ไขกฎหมาย)

ภารกิจที่ 6 การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช

แม้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะได้มีการสำรวจการระบาดของศัตรูพืช เพื่อจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรใช้เป็นข้อมูลในการพยากรณ์ และเตือนการระบาดของศัตรูพืชแล้วก็ตาม พบว่าข้อมูลที่ได้มีการเตือนการระบาดนั้นเป็นข้อมูลในภาพรวม ซึ่งอาจจะเกิดการระบาดในพื้นที่ของเกษตรกร หรืออาจจะไม่เกิดขึ้นในบางพื้นที่ก็ได้ การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทในการดูแลการพัฒนาอาชีพของประชาชนในพื้นที่ มีการดูแลการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ได้ทันเหตุการณ์ และก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น

ภารกิจที่ 7 การปฏิบัติงานการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร

ภารกิจการฝึกอบรมอาชีพทางเกษตร เป็นภารกิจที่กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีอาชีพหลักทางด้านการเกษตร และอาชีพเสริมที่ต่อเนื่องจากการเกษตร เช่น การแปรรูปผลผลิตเกษตรออกจำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร

การฝึกอบรมอาชีพการเกษตรนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ประสงค์จะรับภารกิจนี้โดยจะทำงานร่วมกับ อปท. ในส่วนของการสำรวจความต้องการของเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพแล้วเสนอให้กรมส่งเสริมการเกษตร เข้าจัดการอบรมพัฒนาอาชีพนั้นแล้วติดตามประเมินผล

ขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญมี 2 ขั้นตอน คือ การสำรวจหาความต้องการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรและการจัดการฝึกอบรมอาชีพ

ภารกิจที่ 8 แนวทางการปฏิบัติงานการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โครงการผลิตและบริหารพันธุ์พืชสวน: ด้านการกระจายพันธุ์)

สืบเนื่องจากแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีภารกิจที่จะถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ โดยเฉพาะด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต : การส่งเสริมอาชีพ : ด้านการกระจายพันธุ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนองนโยบายรัฐบาลและให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการด้านการกระจายพันธุ์ในส่วนของการสำรวจความต้องการของเกษตรกร ทั้งด้านพันธุ์พืชและความรู้ด้านพืชสวน เช่น ไม้ผลไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผัก เห็ด และสมุนไพร เป็นต้น เพื่อที่จะนำมาวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อไป

ภารกิจที่ 9 การปฏิบัติการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม

ภารกิจที่ต้องรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มต่าง ๆ สถาบันเกษตรกรหมายถึง กลุ่มของเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเกษตรกรที่รวมตัวเป็นสถาบันเกษตรกร เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน มีลักษณะเป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆ ของคนในสังคม คือมีกฎเกณฑ์คอยควบคุมพฤติกรรมของคนและกฎเกณฑ์ดังกล่าวสอดคล้องกับรูปแบบปฏิบัติในสังคม

2. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

ภารกิจที่ 10 ขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ชุมชนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ศูนย์บริการตำบล หมายความว่า ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ชุมชน เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางให้เกษตรกรได้เข้ามามีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ วางแผน และบริหารจัดการแผนด้วยตนเองและเป็นสถานที่ให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการให้ข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญแก่เกษตรกรในลักษณะบูรณาการของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการบริการ ณ จุดเดียว

3. ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

ภารกิจที่ 11 (กรมส่งเสริมการเกษตรขอยกเลิก)

แนวคิดที่เกี่ยวกับความพร้อม

Thataher *et al.* (1970) อ้างใน สังคม หาญวงศ์ (2543: 14) ได้ให้ความหมายของความพร้อมไว้ว่า หมายถึง สภาพหรือคุณภาพของการเตรียมพร้อมอันเนื่องมาจากการเตรียมการ ความถนัด ความพอใจ ความกระตือรือร้น

นันทนา กองขมิ้น (2542: 10) ได้อธิบายเกี่ยวกับความพร้อมไว้ว่า เป็นสถานะของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผล ซึ่งขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ การที่ได้รับการฝึกฝนการเตรียมตัวและความสนใจหรือแรงจูงใจ ความต้องการ ประสบการณ์ที่ผ่านมา สติปัญญาและอารมณ์

Downing and Thackrey (1971) อ้างใน ธีระวุฒิ ธรรมวุต (2541: 14-15) ได้แบ่งองค์ประกอบของความพร้อมแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. องค์ประกอบทางกายภาพ (physical factors)
2. ด้านสติปัญญา (intellectual factors)
3. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม (environmental factors)
4. องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ (emotional, motivation, personality factors)

ในประเด็นของความพร้อมก็จะต้องกล่าวถึง ความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถของคนในองค์กรเป็นหลัก และคนในองค์กรก็จะประกอบด้วยคนสองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำ (leader) และกลุ่มทีมงาน (team work) หรือกลุ่มบุคลากรในระดับปฏิบัติ หากคนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดหรือทั้งสองกลุ่ม ขาดหรือบกพร่องซึ่งความพร้อมด้านความรู้ความสามารถ ย่อมจะเป็นเรื่องยากกับการที่จะนำความสำเร็จมาสู่องค์กรได้ และความพร้อมที่ว่านี้ก็จำเป็นจะต้องจำแนกตามกลุ่มคนในองค์กร ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงกลุ่มของผู้นำ (leader) ก่อน แล้วจะตามมาด้วยกลุ่มของผู้ปฏิบัติ (team) เป็นลำดับต่อไป (<http://www.rin.ac.th>)

ความพร้อมของผู้นำนั้นคือ ความพร้อมในเรื่องความรู้ความสามารถในด้านการบริหาร ของกลุ่มคนในระดับผู้นำ ผู้นำที่ดีจะต้องมีความพร้อมและมีความสามารถในการสอนที่ดี (teaching ability) นั่นคือ ต้องมีความรู้ดี และต้องมีความสามารถที่จะแนะนำหรือสอนงานให้กับทีมงานเพื่อให้การปฏิบัติงานนำไปสู่ความสำเร็จได้ มีความพร้อมด้านการตัดสินใจ ที่มีท่าทีจริงจัง และแน่นอนในเรื่องของจิตใจที่มั่นคง (self possession) มีความพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ

ส่วนความพร้อมของผู้ปฏิบัติ นั้นก็คือ ความพร้อมในเรื่องความรู้ความสามารถอีกที่จะนำไปปฏิบัติงาน (technical skill) ในภารกิจหรือหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายหรือที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบ องค์กรใดๆ ที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ การปฏิบัติงานก็จะรวดเร็ว แข็งแรง ผลงานมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากองค์กรใดที่มีผู้นำที่ดี คนในองค์กรก็จะมีขวัญกำลังใจ มีความรับผิดชอบ มีการปฏิบัติงานที่มีลักษณะการแข่งขันที่มีขึ้นกับตัวเอง เพื่อต้องการความสำเร็จของงานที่มีคุณภาพให้ปรากฏ

สมรรถนะองค์กร

วรเดช จันทรศร (2539) ได้กล่าวว่า สมรรถนะขององค์กรเป็นส่วนสำคัญในความสำเร็จของการนำนโยบายหรือโครงการไปปฏิบัติ องค์กรที่มีขีดความสามารถที่จะสามารถปฏิบัติต้องอาศัยโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม บุคลากรในองค์กรต้องมีความรู้ความสามารถทั้งด้านการบริหารและเทคนิคอย่างเพียงพอ นอกจากนี้องค์กรยังจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณ

Weber (อ้างใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2542) กล่าวว่าลักษณะโครงสร้างองค์กรในระบบราชการ ซึ่งตำแหน่งและอำนาจหน้าที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน อำนาจการจัดการขึ้นอยู่กับตำแหน่งในองค์กรมากกว่าบุคคลในตำแหน่งนั้น

หลักสำคัญที่ใช้ประเมินภายในองค์กร คือ หลัก 7-S ของ McKinsey ประกอบด้วย ปัจจัยสำคัญ 7 ประการ

1. โครงสร้างองค์กร (structure) คือ การจะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องมีการจัดแบ่งส่วนงาน กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและสายการบังคับบัญชา รวมถึงการกำหนดจุดเชื่อมต่อระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่จะประสานงาน ให้สอดคล้องกัน
2. ระบบองค์กร (systems) คือ การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธี กรรมวิธี ขั้นตอน ระบบการบริหารงานขององค์กร เพื่อให้ปฏิบัติการงานหน้าที่ต่างๆ เป็นไปด้วยความสะดวก เรียบร้อย
3. แผนยุทธศาสตร์ (strategy) คือ การวางทิศทาง ขอบเขตภารกิจ และ แนวทางการดำเนินงานขององค์กร เพื่อสนองต่อความต้องการของลูกค้าหรือสภาพแวดล้อมและการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงไป
4. บุคลากร (staff) คือ บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติงานมีลักษณะและคุณสมบัติ ตลอดจนคุณวุฒิอย่างไรเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย
5. รูปแบบการบริหาร (style) คือ รูปแบบหรือวิธีการบริหารแบบต่างๆ ที่ถือปฏิบัติในองค์กร
6. ความรู้ ความสามารถของสมาชิกในองค์กร (skills) คือ ความรู้ ความชำนาญของสมาชิกในองค์กร หรือข้อได้เปรียบ ที่รองรับยุทธศาสตร์การดำเนินงาน
7. ค่านิยมร่วมขององค์กร (shared values) คือ หลักปรัชญา อุดมการณ์ร่วม และภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ ที่ทำให้คนส่วนใหญ่ในองค์กรเข้าใจ ยอมรับ ทำให้ทุกคนยึดถือมาปฏิบัติ

ขนาดขององค์กร

นิตยา เงินประเสริฐศรี (2544) กล่าวว่า iva ขนาดขององค์กรและโครงสร้างมีความสัมพันธ์กัน องค์กรขนาดเล็กมีระดับการบังคับบัญชาไม่มากนัก มีบุคลากรไม่มากควบคุมง่าย ส่วนองค์กรขนาดใหญ่มีการกระจายอำนาจ แบ่งออกเป็นหน่วยงานย่อย

Blau (อ้างใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2539) ได้ทำการศึกษาขนาดขององค์กร ได้ข้อสรุปว่าขนาดเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดโครงสร้างองค์กร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล เอกวิทย์ (2543) ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่มีโครงการพัฒนาการเกษตร 1 โครงการ ร้อยละ 29.9 ไม่ได้จัดงบประมาณสำหรับโครงการเกษตร ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตร ในเรื่องการตัดสินใจ ประโยชน์จากการพัฒนาการเกษตร ประเมินผล การกำหนดเป้าหมาย นโยบาย การวางแผน ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมวิเคราะห์ปัญหาในระดับน้อย จากการศึกษายังพบว่า รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับบทบาทการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมวิเคราะห์ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งจำนวนสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ถาวร ธรรมดา (2543) ได้ศึกษาบทบาทการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูน มีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูนเพียงแห่งเดียวที่มีการจัดทำโครงการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตร

คณะกรรมการการปกครองวุฒิสภา (2540) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดตั้ง และประสิทธิภาพของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความไม่พร้อมในเรื่องต่างๆ คือ ความไม่พร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ความไม่พร้อมของอาคารสถานที่ ความไม่พร้อมของการบริหารรายได้

ชัยยง ไชยศรี (2545) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อบต. ชั้นที่ 1งบประมาณมีน้อย และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ส่วนวัสดุ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ไม่มีปัญหา

ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์ (2543) ได้ศึกษาความพร้อมของผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงราย ผู้นำ องค์การบริหารส่วนตำบล มีความพร้อมในการกำหนดนโยบาย วางแผนงาน และการดำเนินงาน แต่มีปัญหาระงับงบประมาณและผู้นำขาดความรู้ด้านการจัดการ

ภาคสรุป (Overview)

การกระจายอำนาจเป็นมาตรการที่รัฐบาลได้พยายามมอบอำนาจการปกครองให้กับส่วนท้องถิ่นให้มากที่สุด เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาของตนเองในระดับท้องถิ่น ทำให้ตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ โดยที่รัฐกระจายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ อำนาจการตัดสินใจ อำนาจการบริหารจัดการ ทรัพยากรการเงินการคลัง และบุคลากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ สร้างความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคสังคมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบการถ่ายโอน การกิจที่จะถ่ายโอน และได้ระบุกิจกรรมถ่ายโอนไว้ 2 ประเภท คือ ประเภทเลือกทำโดยอิสระ และประเภทที่ต้องทำ มีผลผูกพันให้ส่วนราชการ 50 กรม รวม 11 กระทรวง ต้องถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 ด้าน รวม 245 เรื่อง ประกอบด้วย

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย
4. ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
6. ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เมื่อเป็นดังนี้ทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรได้ทำตามนโยบายของรัฐบาลโดยการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกทำโดยอิสระทั้งหมด 3 ด้าน 11 ภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรคือ เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

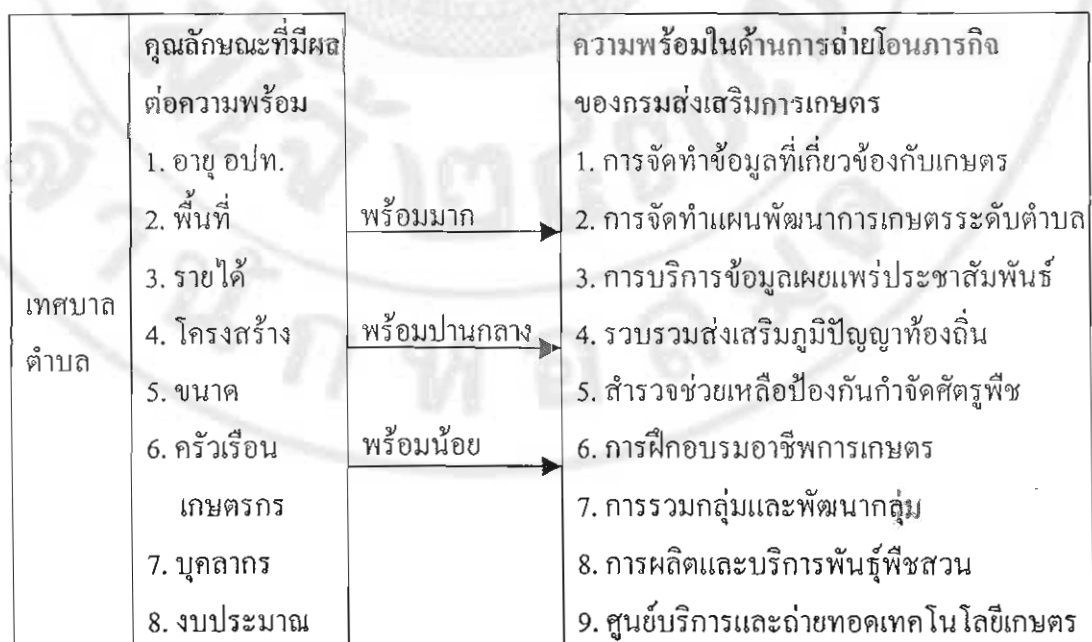
จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้เห็นว่า โครงสร้างองค์กร ระบบองค์กร แผนยุทธศาสตร์ บุคลากร รูปแบบการบริหาร ความรู้ ความสามารถของสมาชิกในองค์กร ขนาด มีอิทธิพลต่อความพร้อม และประสิทธิภาพในองค์กร และพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อมในเรื่องต่างๆที่บริหารงานองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และยังให้ความสนใจเกี่ยวกับงานหรือโครงการทางด้านการเกษตรน้อยมาก

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่าการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ควรจะศึกษาความพร้อมขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีลักษณะหลายประการที่แตกต่างกัน การศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร จะสามารถหาแนวทางในการแก้ไข หาเหตุผลที่จะทำให้การถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานอย่างสูงสุดต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework of the Research)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานคือ อายุ พื้นที่ รายได้ ขนาด โครงสร้าง บุคลากร ครัวเรือนเกษตรกร งบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่คาดว่าปัจจัยเหล่านี้จะมีผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมแตกต่างกัน ดังภาพกรอบแนวคิดการวิจัย (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย
(Research Hypothesis)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย
(RESEARCH METHODOLOGY)

การวิจัยเรื่องความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการกำหนดวิธีการวิจัยไว้ดังนี้

สถานที่ในการดำเนินการวิจัย
(Locale of the Research)

สถานที่ที่ใช้ดำเนินการวิจัยได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้เก็บข้อมูลจากจากประธานฝ่ายบริหาร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
(Population and Sampling Procedures)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือประธานฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ เทศบาลตำบล 28 คน และองค์การบริหารส่วนตำบล 183 คน รวม 211 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรโดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้คำนวณทางสถิติตามแบบของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

ในที่นี้

$$n = \frac{211}{1 + 211(0.05)^2}$$

ดังนั้น

$$n = 139 \text{ คน}$$

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับเทศบาลตำบล 18 คน และองค์การบริหารส่วนตำบล 121 คน รวม 139คน (ตารางที่ 1)

ขั้นตอนที่ 2 ในแต่ละชั้น ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม ต้องคำนวณสัดส่วนที่เหมาะสมต่อประชากรในแต่ละกลุ่มด้วยสูตร

$$n_i = \frac{n N_i}{N}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

N_i = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

n_i = จำนวนตัวอย่างที่สุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
เทศบาลตำบล	28	18
ชั้น อบต.ใหญ่	4	3
ชั้น อบต.กลาง	10	7
ชั้น อบต.เล็ก	169	111
รวม	211	139

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
(The Research Instrument)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัยเรื่องความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ คือการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นแบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้างแน่นอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประธานฝ่ายบริหารและข้อมูลของ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด
เชียงใหม่ ในการรับโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 3 ปัญหาต่าง ๆ ในการถ่ายโอนภารกิจ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

(Data Collection)

การเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ประสานงานโดยตรงกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประสานงานและแจ้ง กำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัน เวลา และสถานที่ ตามที่ประสานงานไว้
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลความ สรุป และรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

(Analysis of Data)

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาจัดเตรียมข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในทางสถิติ SPSS/PC+ เพื่อวิเคราะห์

1. ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ฐานนิยม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ลักษณะผลต่างของค่าเฉลี่ยของความพร้อมระหว่างเทศบาลตำบลกับองค์การบริหารส่วนตำบล F- Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05
3. นำน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (weight mean score : WMS) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ระดับความพร้อมและปัญหาในการถ่ายโอนภารกิจ และนำคะแนนแต่ละด้านมาคิดคำนวณหาค่า น้ำหนักคะแนนโดยใช้ระบบการให้คะแนน (scoring system) โดยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลระบุความพร้อม 5 ระดับ คือ “มากที่สุด” 5 คะแนน “มาก” 4 คะแนน “ปานกลาง” 3 คะแนน “น้อย” 2 คะแนน “น้อยที่สุด” 1 คะแนนนำคะแนนความพร้อม ของแต่ละคนมาคิดคำนวณหาน้ำหนัก ค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score: WMS)

เมื่อได้ค่าคะแนนเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมที่กำหนดเพื่อการแปลความหมายดังนี้

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับ
3.68 – 5.00	มีความพร้อมมาก
2.34 – 3.67	มีความพร้อมปานกลาง
1.00 – 2.33	มีความพร้อมน้อย

เมื่อได้ค่าคะแนนเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยของ
ปัญหาที่กำหนดเพื่อการแปลความหมายดังนี้

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับ
3.68 – 5.00	มีปัญหาน้อย
2.34 – 3.67	มีปัญหปานกลาง
1.00 – 2.33	มีปัญหามาก

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะองค์ประกอบที่แตกต่างกันทั้งในด้านสมรรถนะขององค์กร โครงสร้างองค์กร ขนาดองค์กร บุคลากร งบประมาณ รายได้ จำนวนประชากร ประสิทธิภาพ การการบริหาร พื้นที่ที่ดูแล จำนวนเกษตรกรและ สภาพในท้องถิ่น เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ปัญหาและอุปสรรคใน การถ่ายโอนภารกิจ มีตัวอย่างจำนวน 154 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและวิจารณ์ผลการวิจัยใน ขอบเขตของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ดังนี้

ตอนที่ 1	ลักษณะส่วนบุคคล ของผู้ให้ข้อมูล
ตอนที่ 2	ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตอนที่ 3	เปรียบเทียบความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ
รับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร
ตอนที่ 4	เปรียบเทียบ ปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจของกรมส่งเสริม
การเกษตร

ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

เพศ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเป็นเพศชาย (ตารางที่ 2) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สังกมไทยยังยอมรับให้เพศชายเป็นผู้นำ รวมถึงการให้ผู้ชายเป็นผู้นำในการบริหาร การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	139	100.00
หญิง	-	-
รวม	139	100.00

อายุ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 47 ปี โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่อายุน้อยที่สุดคือ 28 ปี และผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 65 ปี ($SD = 8.27$) ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าสี่ในห้า มีอายุมากกว่า 40 ปี (ร้อยละ 83.45) และมีผู้ให้ข้อมูลอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี เพียงร้อยละ 16.55 เท่านั้น (ตารางที่ 3)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยทำงาน เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำสังคม มีความน่าเชื่อถือดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม รู้จักใช้เหตุผล มีความสำนึกที่ดี มีความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดี และมีสติปัญญายู่ในช่วงพัฒนามากที่สุด เหมาะสมต่อการเป็นผู้นำที่นำสังคมไปสู่การพัฒนา

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
30 และน้อยกว่า	6	4.32
31-40	17	12.23
41-50	52	37.41
51-60	56	40.28
61 และมากกว่า	8	5.76
รวม	139	100.00
$\bar{X} = 47.01$ $SD = 8.27$ $Min-Max = 28 - 65$		

สถานภาพการสมรส

จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลมากกว่าสี่ในห้า (ร้อยละ 87.05) มีสถานภาพสมรส และมีเพียงร้อยละ 12.95 เท่านั้นที่มีสถานภาพโสด (ตารางที่ 4)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีสถานภาพสมรส ซึ่งสอดคล้องกับอายุของผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยทำงาน มีอาชีพที่ค่อนข้างแน่นอน รับผิดชอบต่อครอบครัว

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	18	12.95
สมรส	121	87.05
รวม	139	100.00

ระดับการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 37.41) จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า รองลงมาคือ จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 35.97) และจบการศึกษาในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 4.32) และพบว่าไม่มีคนที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียน หรือเคยเรียนแต่ไม่จบการศึกษากลับบ้างเลย (ตารางที่ 5)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากยังมีการศึกษาที่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าอยู่ แต่จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาเพิ่มเติมที่หลัง และเป็นที่น่าสนใจว่าผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีถึงปริญญาโทมีถึงร้อยละ 42.21 แสดงให้เห็นว่าผู้มีการศึกษาในระดับสูงมีความสนใจในการปกครองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาตอนปลาย	3	2.16
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	16	11.51
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	50	35.97
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	12	8.63
ปริญญาตรี	52	37.41
ปริญญาโท	6	4.32
รวม	139	100.00

ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการวิจัยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 139 องค์กร โดยจำแนกเป็น เทศบาลตำบล 18 แห่ง (ร้อยละ 12.95) อบต. ขนาดเล็ก 111 แห่ง (ร้อยละ 79.86) อบต. ขนาดกลาง 7 แห่ง (ร้อยละ 5.03) และอบต. ขนาดใหญ่ 3 แห่ง (ร้อยละ 2.16) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
เทศบาลตำบล	18	12.95
อบต. ขนาดใหญ่	3	2.16
อบต. ขนาดกลาง	7	5.03
อบต. ขนาดเล็ก	111	79.86
รวม	139	100.00

ปีที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามในสี่ (ร้อยละ 75.54) จัดตั้งขึ้นในช่วงระหว่างปี 2539-2544 รองลงมา (ร้อยละ 17.27) จัดตั้งปี 2533-2538 มีเพียง ร้อยละ 3.75 จัดตั้งก่อนปี 2533 และร้อยละ 1.44 จัดตั้งหลังปี 2544 (ตารางที่ 7)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2537 โดยมีผลบังคับใช้หลังพ้น 90 วัน หรือมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นเหตุให้เกิดองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวน 617 แห่งทั่วประเทศในปีนั้นและพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ทำให้ปี 2538-2544 มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามปีที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปีที่จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.)	จำนวน	ร้อยละ
2496-2501	4	2.87
2502-2507	0	0
2508-2513	0	0
2514-2519	0	0
2520-2525	1	0.72
2526-2532	3	2.16
2533-2538	24	17.27
2539-2544	105	75.54
2545-2548	2	1.44
รวม	139	100.0

สมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57.55) มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 11-20 คน รองลงมาร้อยละ 27.34 มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 21-30 คน ร้อยละ 10.79 มีสมาชิกน้อยกว่า 10 คน และมีเพียงร้อยละ 4.32 เท่านั้นที่มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 31-40 คน (ตารางที่ 8)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีบุคลากรตามโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือจำนวนสมาชิกจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนของหมู่บ้าน ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกได้อย่างน้อยที่สุด 6 คน โดยเป็นสมาชิกที่มาจากหมู่บ้านละ 2 คน ส่วนเทศบาลให้มีสมาชิก 12 คน

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คน)	จำนวน	ร้อยละ
10 และน้อยกว่า	15	10.79
11-20	80	57.55
21-30	38	27.34
31 และมากกว่า	6	4.32
รวม	139	100.00
$\bar{X} = 17.85$ $SD = 6.756$ Min-Max = 8-34		

พื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่าสามในสี่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 74.10x มีพื้นที่รับผิดชอบน้อยกว่า 50 ตร.กม. รองลงมาร้อยละ 13.67 มีพื้นที่ระหว่าง 51-100 ตร.กม. ร้อยละ 7.91 มีพื้นที่ระหว่าง 101-150 ตร.กม. และร้อยละ 4.32 มีพื้นที่มากกว่า 150 ตร.กม. (ตารางที่ 9)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าพื้นที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขนาดน้อยกว่า 50 ตร.กม. แสดงให้เห็นว่าการแบ่งเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่น้อยทำให้เหมาะกับการดูแลและการปกครองที่ทั่วถึง แต่ในขณะที่บางแห่งมีพื้นที่มากถึง 630 ตร.กม. เพราะที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าและภูเขาจำนวนมากหรืออยู่ในเขตอุทยานจึงครอบคลุมพื้นที่มาก

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล

พื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล (ตร.กม.)	จำนวน	ร้อยละ
50 และน้อยกว่า	103	74.10
51 – 100	19	13.67
101 – 150	11	7.91
151 และมากกว่า	6	4.32
รวม	139	100.00
$\bar{X} = 49.26$ $SD = 93.186$ Min-Max = 1- 630		

ประชากรในพื้นที่

จากการศึกษาพบว่าประมาณสี่ในห้า (ร้อยละ 82.02) มีประชากรในพื้นที่ต่ำกว่า 10,000 คน ร้อยละ 16.54 มีประชากรในพื้นที่อยู่ระหว่าง 10,001-15,000 คน และมีเพียงร้อยละ 1.44 เท่านั้นที่มีประชากรในพื้นที่มากกว่า 15,001 คน (ตารางที่ 10)

จากผลการศึกษาจำนวนประชากรในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนประชากรแตกต่างกันมากขึ้นอยู่กับขอบเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความหนาแน่นและความเจริญของพื้นที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งสอดคล้องที่ว่าประชากรน้อยทำให้การจัดการการดูแลและการปกครองทำได้ง่ายทั่วถึง

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามประชากรในพื้นที่

ประชากรในพื้นที่(คน)	จำนวน	ร้อยละ
5,000 และน้อยกว่า	57	41.01
5,001 – 10,000	57	41.01
10,001 – 15,000	23	16.54
15,001และมากกว่า	2	1.44
รวม	139	100.00
$\bar{X} = 6,714$ $SD = 3,651.5$ $Min-Max = 1,257-17,911$		

อาชีพของประชากร

จากการศึกษาพบว่าประชากรไม่ถึงครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ41.84)ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาร้อยละ 27.55 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ14.51 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ11.24 ประกอบอาชีพรับราชการ และร้อยละ 4.86 ประกอบอาชีพอื่นๆ (ตารางที่ 11)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าอาชีพส่วนใหญ่ของประชากรคืออาชีพเกษตรกรรม สอดคล้องกับสังคมไทยที่เป็นสังคมเกษตรกรรม ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่อยู่ในเขตนอกชุมชนเมืองเพราะเขตที่อยู่ใกล้ตัวเมืองนั้นพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ถูกเปลี่ยนมาเป็นบ้านจัดสรรและมีความเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง และรับราชการเพิ่มขึ้นจากเดิม แต่พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมอยู่ ทำให้อาชีพครัวเรือนเกษตรกรยังคงสูงอยู่

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามอาชีพของประชากร (ครัวเรือน)

อาชีพของ ประชากร	เทศบาล ตำบล(18)	อบต. ใหญ่(3)	อบต. กลาง(7)	อบต. เล็ก (111)	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
เกษตรกร	18,726	965	2,954	98,506	871.59	41.84
ค้าขาย	8,033	3,156	3,186	27,631	302.20	14.51
รับราชการ	4,079	3,356	3,775	21,339	234.17	11.24
รับจ้าง	11,363	2,766	7,136	58,493	573.80	27.55
อื่น ๆ	1,501	1,500	705	10,358	101.18	4.86
รวม	43,702	11,743	17,156	216,327	2082.94	100.00

รายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่ามากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 77.70) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ต่ำกว่า 10 ล้านบาท รองลงมาร้อยละ 16.54 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000,001-20,000,000 บาท และมีเพียงร้อยละ 5.76 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท (ตารางที่ 12)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มาจากภาษีบำรุงท้องที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ทำให้สัดส่วนของรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันมากเพราะบางพื้นที่เป็นแหล่งของโรงงานอุตสาหกรรม มีบ้านจัดสรร มีร้านค้ามากจึงสามารถจัดเก็บรายได้ได้สูงมาก ต่างจากบางพื้นที่ที่อยู่ในเขตชนบทเก็บได้แต่ภาษีที่ดินจึงจัดเก็บรายได้ได้น้อยกว่ากันมาก

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ล้าน	58	41.73
5,000,001 – 10,000,000	50	35.97
10,000,001- 15,000,000	14	10.07
15,000,001-20,000,000	9	6.47
20 ล้านขึ้นไป	8	5.76
รวม	139	100.00
$\bar{X} = 8,371,915$ $SD = 7,327,751.9$ $Min-Max = 194,157-43,778,254$		

เงินสนับสนุนจากรัฐบาล

จากการศึกษาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประมาณสามในสี่ (ร้อยละ 74.82) ได้เงินสนับสนุนจากรัฐบาลต่ำกว่า 3 ล้านบาท ร้อยละ 15.10 ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลอยู่ระหว่าง 3,000,001 – 9,000,000 บาท และร้อยละ 10.08 ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลมากกว่า 9 ล้านบาท (ตารางที่ 13)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า เงินสนับสนุนจากรัฐบาลมีความแตกต่างกันในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเงินอุดหนุนทั่วไปที่ทางรัฐบาลให้นั้นแบ่งตามสัดส่วนเงินอุดหนุนท้องถิ่น ซึ่งมีที่มาจาก 3 แห่ง คือ 1) กรมการปกครอง มีเงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนเฉพาะกิจตามโครงการตามมติคณะรัฐมนตรี และโครงการตามยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลเน้นพิเศษ 2) สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี และ 3) กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม มีงบประมาณปรับปรุงสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมาจากหลายแหล่งทำให้เงินที่ได้จากรัฐบาลไม่เท่ากัน

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของข้อมูลจำแนกตามเงินสนับสนุนจากรัฐบาล

เงินสนับสนุนจากรัฐบาล	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ล้าน	104	74.82
3,000,001 – 6,000,000	11	7.91
6,000,001- 9,000,000	10	7.19
900,0001-12,000,000	7	5.04
12 ล้านขึ้นไป	7	5.04
รวม	139	100.00
$\bar{X} = 4,591,160$ $SD = 7,638,472.4$ $Min-Max = 497,770-56,000,000$		

ผลการศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการรับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

สำหรับการเปรียบเทียบความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ผู้ให้ข้อมูลระบุความคิดเห็นของตนเอง เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจทั้ง 9 ข้อของกรมส่งเสริมการเกษตร ในลักษณะการประมาณค่า จำนวน 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 5 ลักษณะคือ ความพร้อมมาก ความพร้อมค่อนข้างมาก ความพร้อมปานกลาง ความพร้อมค่อนข้างน้อย และความพร้อมน้อย ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1.1 การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าภารกิจจัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.29 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.67 รองลงมา คือ อบต. ขนาด

เล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 การศึกษาดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบันมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.32 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 การกิจจัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเองมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.25 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 การกิจนำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.29 การกิจรวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.32 ความพร้อมในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.32 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.73 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.46 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่และอบต. ขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก (ตารางที่ 14 และ 15)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรแตกต่างกันโดยที่ อบต. ขนาดใหญ่และอบต.ขนาดเล็ก มีความพร้อมมากกว่า เทศบาลตำบลและ อบต.ขนาดกลาง เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมอบแล้วจะเห็นว่า อบต. ขนาดใหญ่ และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง อยู่สองภารกิจคือ 1) นำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล และ 2) รวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลตำบล มีส่วนงานที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน ทั้งยังไม่มีคนดูแลทางด้านการเกษตรโดยตรงโดยเฉพาะ ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบลที่เทศบาลไม่ได้เป็นผู้ดูแล เป็นปัญหาเช่นเดียวกับ อบต. ขนาดกลาง ที่มีพื้นที่อยู่ในเขตเมืองเป็นส่วนใหญ่และมีพื้นที่ทางการเกษตรน้อย มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตรน้อย จึงได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรน้อยกว่าการพัฒนาในด้านพื้นฐานอื่นๆ ทำให้ความพร้อมในการการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรน้อยลง ส่วน อบต.ขนาดใหญ่ มีศักยภาพพร้อมทุกด้านเลยให้ความสำคัญการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรมาก เหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก ที่การเกษตรคือพื้นฐานเลยให้ความสำคัญมากโดยเฉพาะการจัดทำจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรที่ได้ทำร่วมกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล

ตารางที่ 14 ค่าคะแนนของความพร้อมในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล					อบต.ใหญ่					อบต.กลาง					อบต.เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม	6	1	5	4	2	1	2	-	-	-	1	3	2	1	9	39	47	16	-	3.29	ปานกลาง	
2. ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	7	1	3	5	2	1	1	1	-	-	1	1	-	4	1	9	46	38	16	2	3.32	ปานกลาง
3. จัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเอง	4	6	1	5	2	1	1	-	1	-	1	-	2	3	1	7	42	40	22	-	3.25	ปานกลาง
4. นำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล	-	4	5	2	7	-	2	1	-	-	1	-	1	3	2	1	36	48	11	5	3.14	ปานกลาง
5. รวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล	-	-	4	9	5	-	2	1	-	-	-	1	1	4	1	6	47	38	21	-	3.12	ปานกลาง

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 – 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 – 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม	3.18	1.442	3.67	1.155	2.57	0.976	3.35	0.867	3.29	0.867
2. ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	3.21	1.500	4.00	1.00	2.57	1.397	3.38	0.929	3.32	1.084
3. จัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเอง	3.18	1.416	3.67	1.528	2.57	1.272	3.29	0.895	3.25	1.037
4. นำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล	2.57 ^a	1.345	3.67 ^b	0.577	2.29 ^a	1.380	3.32 ^b	0.974	3.14	1.111
5. รวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล	2.32 ^a	1.156	3.67 ^b	0.577	2.67 ^a	0.951	3.34 ^b	0.856	3.12	1.009
การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร	2.89 ^a	1.126	3.73 ^b	0.901	2.46 ^a	1.04	3.34 ^b	0.779	3.32	0.892

F = 4.216

Significance = 0.007

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจการเตรียมความพร้อมของชุมชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.50 ภารกิจการทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.50 ภารกิจการพัฒนาแผนงานและโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.23 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ภารกิจการนำแผนไปสู่การปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.16 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.64 ภารกิจการประเมินแผนงานและโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.19 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เทศบาลตำบล และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.17 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.53 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.60 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก (ตารางที่ 16 และ 17)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีความพร้อมมากกว่า เทศบาลตำบล เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมอบแล้วจะเห็นได้ว่าอบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และอบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่า เทศบาลตำบลอยู่สามภารกิจคือ 1) การทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชน 2) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และ 3) การประเมินแผนงานและโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลตำบล มีส่วนงานที่ต้องรับผิดชอบหลายด้านทั้งยังไม่มีคนดูแลทางด้านการเกษตรโดยตรง พื้นที่ทางการเกษตรก็น้อย รวมถึงครัวเรือนเกษตรก็น้อยกว่า ครัวเรือนอาชีพอื่น จึงให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนทางการเกษตรน้อย ทำให้ความพร้อมในด้านการจัดทำแผนการเกษตรน้อยลง ส่วน อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และอบต. ขนาดเล็ก ซึ่งมีศูนย์ถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบลทำให้ต้องมีการจัดทำแผนอย่างสม่ำเสมอทำให้มีความพร้อมมาก

ตารางที่ 16 ค่าคะแนนของความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลจําแนกตามองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การเตรียมความพร้อมของชุมชน	4	3	5	3	3	-	2	-	1	-	1	-	1	3	2	5	34	54	16	2	3.14	ปานกลาง
2. การทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชน	1	2	7	4	3	-	2	1	-	-	2	1	4	-	5	37	54	16	-	3.12	ปานกลาง	
3. การพัฒนาแผนงานและโครงการ	3	3	9	-	3	1	-	2	-	-	1	1	5	-	6	42	48	15	1	3.23	ปานกลาง	
4. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	-	3	8	1	6	-	1	2	-	-	1	1	1	4	-	7	43	41	18	2	3.16	ปานกลาง
5. การประเมินแผนงานและโครงการ	1	4	7	2	4	-	2	1	-	-	1	3	3	-	4	44	47	17	-	3.19	ปานกลาง	

หมายเหตุ	5 = ความพร้อมมากที่สุด	4 = ความพร้อมมาก	3 = ความพร้อมปานกลาง	2 = ความพร้อมน้อย	1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	3.68 – 5.00 = มีความพร้อมมาก	2.34 – 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง	1.00 – 2.33 = มีความพร้อมน้อย	

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 – 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 – 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลจำแนกตามองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การเตรียมความพร้อมของชุมชน	3.07	1.412	3.33	1.155	2.29	1.385	3.21	0.850	3.14	1.013
2. การทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชน	2.50 ^a	1.106	3.67 ^b	0.577	2.71 ^b	0.951	3.28 ^b	0.778	3.12	0.903
3. การพัฒนาแผนงานและโครงการ	3.11	1.315	3.67	1.155	2.43	0.782	3.30	0.836	3.23	0.955
4. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	2.64 ^a	1.283	3.33 ^b	0.577	2.86 ^b	1.215	3.30 ^b	0.916	3.16	1.026
5. การประเมินแผนงานและโครงการ	2.71 ^a	1.329	3.67 ^b	0.577	2.71 ^b	0.756	3.32 ^b	0.787	3.19	0.934
การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	2.81 ^a	1.145	3.53 ^b	0.702	2.60 ^b	0.916	3.28 ^b	0.730	3.17	0.850

F = 3.810

Significance = 0.011

1.3 การบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าภารกิจการจัดองค์กรและการวางระบบในการดำเนินงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.19 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ภารกิจการบริหารจัดการข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ภารกิจการให้บริการข้อมูลและการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.27 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.68 ภารกิจการติดตามผลการดำเนินงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.01 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ภารกิจการประเมินผลการดำเนินงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.08 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 เทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ความพร้อมในการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.53 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 และ อบต. ขนาดกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.27 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผล

วิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก (ตารางที่ 18 และ 19)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมอบแล้วจะเห็นได้ว่าอบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมในภารกิจด้านการบริหารจัดการข้อมูลมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง นอกจากนี้ อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และอบต. ขนาดเล็กยังมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลอยู่สามภารกิจคือ 1) การให้บริการข้อมูลและการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 2) การติดตามผลการดำเนินงาน และ 3) การประเมินผลการดำเนินงาน แต่มีอยู่หนึ่งภารกิจคือ การบริหารจัดการข้อมูล ที่อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลตำบลไม่มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทำให้ไม่มีตัวช่วยในการบริการข้อมูลและการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการเกษตร ทำให้มีความพร้อมในด้านการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์น้อยกว่าอบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และอบต. ขนาดเล็ก ส่วนภารกิจด้านการบริหารข้อมูลที่อบต. ขนาดกลางมีความพร้อมน้อยกว่าอบต. ขนาดใหญ่และอบต. ขนาดเล็ก เป็นเพราะว่าอบต. ขนาดกลางอยู่ในเขตเมืองทำให้ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเกษตรเท่าที่ควร

ตารางที่ 18 ค่าคะแนนของความพร้อมในการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การจัดองค์กรและการวางระบบในการดำเนินงาน	1	7	4	4	2	-	2	1	-	-	1	2	3	1	10	26	58	18	-	-	3.19	ปานกลาง
2. การบริหารจัดการข้อมูล	1	3	4	8	2	-	2	-	1	-	2	1	4	-	4	42	46	18	1	-	3.14	ปานกลาง
3. การให้บริการข้อมูลและการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	-	4	4	6	4	1	1	-	1	-	1	2	4	-	13	45	34	18	1	-	3.27	ปานกลาง
4. การติดตามผลการดำเนินงาน	1	1	6	6	4	-	2	-	1	-	-	2	4	-	4	40	40	24	3	-	3.01	ปานกลาง
5. การประเมินผลการดำเนินงาน	5	4	8	-	1	-	2	1	-	-	1	2	4	-	6	37	48	17	3	-	3.08	ปานกลาง

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
 ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 – 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 – 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การจัดองค์การและกระบวนการในการดำเนินงาน	3.04	1.261	3.67	0.577	2.43	0.976	3.26	0.846	3.19	0.948
2. การบริหารจัดการข้อมูล	2.75 ^a	1.236	3.33 ^b	1.155	2.71 ^a	0.951	3.26 ^b	0.846	3.14	0.953
3. การให้บริการข้อมูลและการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	2.68 ^a	1.156	3.67 ^b	1.528	2.71 ^{ab}	1.113	3.44 ^b	0.963	3.27	1.056
4. การติดตามผลการดำเนินงาน	2.43 ^a	1.103	3.33 ^b	1.155	2.71 ^{ab}	1.113	3.16 ^b	0.929	3.01	1.006
5. การประเมินผลการดำเนินงาน	2.57 ^a	1.260	3.65 ^b	0.577	2.57 ^{ab}	0.787	3.22 ^b	0.905	3.08	1.003
การบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	2.69 ^a	1.083	3.53 ^b	0.986	2.27 ^a	0.955	3.27 ^b	0.789	3.14	0.888

F = 4.406

Significance = 0.005

1.4 การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจการเตรียมการในการวางระบบการดำเนินงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.21 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจการเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจการศึกษา วิจัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจการพัฒนาทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.01 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ภารกิจการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.10 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.26 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ความพร้อมในการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.10 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.40 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.61 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่าเทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และอบต. ขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 20 และ 21)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบล เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมอบแล้วจะเห็นได้ว่าอบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่า อบต. ขนาดกลาง ในภารกิจด้านการเตรียมการในการวางระบบการดำเนินงาน แต่ภารกิจนี้ อบต. ขนาดใหญ่และอบต. ขนาดเล็กไม่มีความแตกต่างทางด้านความพร้อมกับเทศบาลตำบล นอกจากนี้ อบต. ขนาดใหญ่และอบต. ขนาดเล็ก มีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลอยู่สองภารกิจคือ 1) การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 2) การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ทั้งสองภารกิจนี้ อบต. ขนาดใหญ่และอบต. ขนาดเล็กไม่มีความแตกต่างทางด้านความพร้อมกับ อบต.ขนาดกลาง และในภารกิจการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. กลาง แต่ อบต.ขนาดใหญ่ไม่มีความแตกต่างทางด้านความพร้อมกับเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง จะเห็นได้ว่าการเตรียมการในการวางระบบการดำเนินการและการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลางมีความพร้อมน้อยกว่าเป็นเพราะว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลางอยู่ในเขตเมืองมีครัวเรือนเกษตรน้อย ทำให้ความพร้อมในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นน้อย แต่ขนาดที่ความพร้อมในด้านการที่จะรวบรวม ศึกษา วิจัย พัฒนา ทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น อบต. มีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลเป็นเพราะว่า มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบล เป็นแหล่งที่รวบรวมภูมิปัญญาต่าง ๆ ในด้านการเกษตร

ตารางที่ 20 ค่าคะแนนของความพร้อมในการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1			
																							
1.การเตรียมการในการวาง																							
ระบบการดำเนินงาน																							
	-	3	9	6	-	1	1	1	-	1	-	1	2	4	-	5	47	41	15	3	3.21	ปานกลาง	
2. การเก็บรวบรวมภูมิปัญญา																							
ท้องถิ่น																							
	-	3	5	5	5	1	1	1	-	1	1	-	5	-	7	38	47	16	3	3.12	ปานกลาง		
3. การศึกษา วิจัย ภูมิปัญญา																							
ท้องถิ่น																							
	1	1	9	3	4	1	-	1	1	1	-	1	1	2	3	-	6	33	51	16	5	3.05	ปานกลาง
4. การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญา																							
ท้องถิ่น																							
	1	2	7	4	4	-	1	2	-	-	1	1	2	3	-	7	32	52	19	3	3.01	ปานกลาง	
5. การเผยแพร่ภูมิปัญญา																							
ท้องถิ่น																							
	1	3	7	4	3	-	1	1	1	-	-	1	1	5	-	9	44	32	20	6	3.10	ปานกลาง	

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 - 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมใน การปฏิบัติการรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวนตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การเตรียมการในการวางระบบการดำเนินงาน	2.89 ^{ab}	1.031	3.67 ^b	1.528	2.57 ^a	0.787	3.31 ^b	0.898	3.21	0.947
2. การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.57 ^a	1.260	3.67 ^b	1.528	2.71 ^{ab}	1.254	3.26 ^b	0.915	3.12	1.041
3. การศึกษา วิจัย ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.57	1.230	3.33	1.528	3.00	1.155	3.16	0.932	3.05	1.028
4. การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.43 ^a	1.103	3.33 ^b	0.577	3.00 ^{ab}	1.155	3.15 ^b	0.887	3.01	0.970
5. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.61 ^a	1.133	3.00 ^{ab}	1.00	2.43 ^a	0.787	3.26 ^b	1.048	3.10	1.083
การปฏิบัติการรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.61 ^a	0.958	3.40 ^b	1.113	2.74 ^{ab}	0.822	3.23 ^b	0.035	3.10	0.890

F = 4.328

Significance = 0.006

1.5 การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจนี้เร่งทำความเข้าใจ และผลที่ได้รับจากดำเนินการสำรวจมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.06 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ภารกิจคัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.13 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจรับสมัครเกษตรกรรกราสารวจศัตรูพืชมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.98 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.39 ภารกิจฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการดำเนินการสำรวจ ข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.02 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดกลาง และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจการสำรวจ และวิเคราะห์ผลการสำรวจมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.88 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ภารกิจประกาศเตือนการระบาดมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.16 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 อบต. ขนาดกลาง และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจวางแผนให้การช่วยเหลือการเพิ่มเติมชนิดพืชที่ดำเนินการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.24 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต.

ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ความพร้อมในการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.07 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.62 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.54 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 22 และ 23)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบล เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมอบแล้วจะเห็นได้ว่าอบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง อยู่ห้าภารกิจคือ 1) ชี้แจงทำความเข้าใจ และผลที่ได้รับจากดำเนินการสำรวจ 2) คัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือ 3) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการดำเนินการสำรวจข้อมูล 4) ประกาศเตือนการระบาด และ 5)วางแผนให้การช่วยเหลือการเพิ่มเติมชนิดพืชที่ดำเนินการ นอกจากนี้ อบต. ขนาดใหญ่ และ อบต. ขนาดเล็ก มีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลอยู่สองภารกิจคือ 1) รับสมัครเกษตรกรอาสาสำรวจศัตรูพืช และ 2) การสำรวจ และวิเคราะห์ผลการสำรวจ แต่ทั้งสองภารกิจนี้ อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กไม่มีความแตกต่างทางด้านความพร้อมกับ อบต.ขนาดกลาง จะเห็นได้ว่าเทศบาลตำบลมีความพร้อมน้อยในด้านการเกษตรสอดคล้องกับการที่เทศบาลตำบลไม่มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและไม่มีบุคลากรที่ดูแลด้านการเกษตรโดยตรงแต่ในด้านการช่วยเหลือการป้องกันกำจัดศัตรูพืชทางเทศบาลตำบลช่วยเหลือมาตลอดแต่ช่วยเหลือตอนที่ระบาดต่างกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบลที่ อบต. มีการสำรวจ อบรม ประกาศเตือน มาโดยตลอด ทำให้มีความพร้อมที่ทำการกิจได้ดีกว่าเทศบาลตำบล

ตารางที่ 22 ค่าคะแนนของความพร้อมในการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่มอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1			
1.ชี้แจงทำความเข้าใจ และผลที่ได้รับจากดำเนินการสำรวจ	-	1	8	2	7	-	2	-	1	-	-	1	2	3	1	5	39	45	22	-	3.06	ปานกลาง	
2.คัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือ	1	1	10	2	4	-	2	1	-	-	-	1	2	4	-	13	28	28	22	-	3.13	ปานกลาง	
3.รับสมัครเกษตรกรอาสาสำรวจศัตรูพืช	-	-	9	3	7	1	1	-	1	-	1	1	-	5	-	9	27	48	23	4	2.98	ปานกลาง	
4.ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการสำรวจข้อมูล	1	-	9	2	6	-	2	1	-	-	-	1	2	4	-	8	30	49	18	6	3.02	ปานกลาง	
5. การสำรวจ และวิเคราะห์ผล การสำรวจ	-	1	8	1	8	-	2	1	-	-	-	1	2	4	-	5	23	55	21	7	2.88	ปานกลาง	
6. ประกาศเตือนการระบาด	-	2	7	64	5	1	1	1	-	1	-	1	-	3	2	1	16	32	39	21	3	3.16	ปานกลาง
7. วางแผนให้การช่วยเหลือการเพิ่มเติมชนิดพืชที่ดำเนินการ	-	4	6	5	3	1	1	1	-	-	1	2	4	-	9	42	44	17	-	3.24	ปานกลาง		

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 - 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 23 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่มอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ชี้แจงทำความเข้าใจ และผลที่ ^{๑๙} ได้รับจาก ดำเนินการสำรวจ	2.46 ^a	1.261	3.33 ^b	1.155	2.43 ^a	0.976	3.23 ^b	0.858	3.06	0.998
2. คัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือ	2.61 ^a	1.227	3.67 ^b	0.577	2.57 ^a	0.787	3.28 ^b	0.947	3.13	1.027
3. รับสมัครเกษตรกรอาสาสำรวจศัตรูพืช	2.39 ^a	1.227	3.67 ^b	1.528	2.71 ^{ab}	1.254	3.12 ^b	0.979	2.98	1.081
4. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการดำเนินการสำรวจ ข้อมูล	2.57 ^a	1.289	3.67 ^b	0.557	2.57 ^a	0.787	3.14 ^b	0.986	3.02	1.057
5. การสำรวจ และวิเคราะห์ผลการสำรวจ	2.43 ^a	1.317	3.67 ^b	0.557	2.57 ^{ab}	0.787	2.98 ^b	0.942	2.88	1.031
6. ประกาศเตือนการระบาด	2.57 ^a	1.230	3.67 ^b	1.528	2.57 ^a	1.272	3.32 ^b	1.052	3.16	1.138
7. วางแผนให้การช่วยเหลือการเพิ่มเติมชนิดพืชที่ ดำเนินการ	2.75 ^a	1.206	3.67 ^b	1.528	2.57 ^a	0.787	3.39 ^b	0.852	3.24	0.971
การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช	2.54 ^a	1.183	3.62 ^b	1.053	2.57 ^{ab}	0.918	3.21 ^b	0.750	3.07	0.895

Significance = 0.001

F = 5.775

1.6 การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ภารกิจสำรวจความต้องการฝึกอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.24 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ภารกิจการเก็บรวบรวมข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.22 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจวิเคราะห์ข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.10 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ภารกิจการกำหนดพื้นที่เป้าหมายเสนอความต้องการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.24 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.37 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และ อบต. ขนาดกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ภารกิจการจัดการอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.31 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.36 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ความพร้อมในการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.22 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.47 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.74 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 24 และ 25)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านการฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในด้านการฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรเหมือนกัน เพราะว่าการจัดการอบรมส่วนใหญ่ต้องอาศัยบุคลากรหรือวิทยากรจากส่วนกลางทำให้สามารถจัดการอบรมได้เหมือนกัน

ตารางที่ 24 ค่าคะแนนของความพร้อมในการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล					อ.ใหญ่					อบต.กลาง					ต.เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1.สำรวจความต้องการฝึกอบรม	2	1	8	1	6	1	1	-	1	-	1	-	2	4	-	12	41	39	18	1	3.24	ปานกลาง
2.การเก็บรวบรวมข้อมูล	1	6	6	5	-	2	-	1	-	1	2	4	-	6	39	51	12	3	3.22		ปานกลาง	
3.วิเคราะห์ข้อมูล	-	11	6	1	-	2	1	-	2	-	2	3	-	2	37	50	23	-	3.10		ปานกลาง	
4.การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย																						
เสนอความต้องการ	3	1	7	2	5	-	2	-	1	-	1	-	2	4	-	10	43	39	18	1	3.24	ปานกลาง
5.การจัดการอบรม	4	4	6	3	1	-	2	-	1	-	1	2	4	-	10	43	36	23	-	3.31		ปานกลาง

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
 ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 - 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 25 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรจําแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. สํารวจความต้องการฝึกอบรม	2.71	1.384	3.67	1.528	2.71	1.113	3.39	0.949	3.24	1.085
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล	3.11	1.133	3.33	1.155	2.57	0.787	3.28	0.873	3.22	0.931
3. วิเคราะห์ข้อมูล	2.71	1.013	3.67	0.577	3.14	1.345	3.17	0.783	3.10	0.869
4. การกำหนดพื้นที่เป้าหมายเสนอความต้องการ	2.82	1.416	3.33	0.115	2.71	1.113	3.37	0.928	3.24	1.061
5. การจัดการอบรม	3.25	1.295	3.33	1.155	2.57	0.787	3.36	0.917	3.31	0.999
การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร	2.92	1.091	3.47	1.101	2.74	0.936	3.32	0.784	3.22	0.870

F = 2.408

Significance = 0.069

1.7 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ภารกิจทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกรมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.24 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.43 ภารกิจดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.35 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ภารกิจจัดเวทีแกนนำเกษตรกรมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.25 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจร่วมกระตุ้นแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.13 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.46 ภารกิจรวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.08 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.36 ภารกิจจัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การจัดการ การตลาดมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.10 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.25 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 ภารกิจแนะนำให้กลุ่มรวมออมทรัพย์ หรือ ลงทุนดำเนินการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 การกิจสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.32 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.57 การกิจจัดตั้งคณะประเพณีผลและดำเนินการประเพณีผลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ความพร้อมในการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.20 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.66 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.62 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก (ตารางที่ 26 และ 27)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมอบแล้วจะเห็นได้ว่าอบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง อยู่สามภารกิจคือ 1) ทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกร 2) ดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่ม และ 3) แนะนำให้กลุ่มร่วมอบรมทรัพย์ หรือลงหุ้นดำเนินการ นอกจากนี้อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลอยู่ที่ภารกิจคือ 1) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเกษตรกร 2) ร่วมกระตุ้นแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ 3)

รวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้ และ 4) จัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การจัดการ การตลาด แต่ทั้งนี้ภารกิจนี้ อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กไม่มีความแตกต่างทางด้านความพร้อม กับ อบต.ขนาดกลาง จะเห็นได้ว่าเทศบาลตำบลและอบต. ขนาดกลาง ให้ความสำคัญกับปัญหาของเกษตรกรน้อยกว่าอบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็ก เพราะว่ามีประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรน้อยเลยให้ความสำคัญน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ แต่เห็นได้ชัดว่าศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ที่ตั้งที่ อบต. ยังมีผลทำให้ภารกิจบางข้อ มีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบล

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
7. แนะนำให้กลุ่มร่วมออมทรัพย์																						
หรือ ลงหุ้นดำเนินการ	1	2	9	4	2	1	1	1	1	1	2	1	3	1	8	33	51	17	2	3.12	ปานกลาง	
8. สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อ																						
เพิ่มรายได้	-	11	4	2	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	11	37	49	12	-	3.32	ปานกลาง	
9. จัดตั้งคณะประเมินผลและ																						
ดำเนินการประเมินผล	1	4	9	4	1	1	1	1	1	1	2	4	4	7	32	49	21	-	3.12	ปานกลาง		

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 – 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 – 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 27 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มงานตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่มอบ	เทศบาลตำบล		อบต.ใหญ่		อบต.กลาง		อบต.เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของการเกษตรกร	2.57 ^a	0.997	3.67 ^b	1.528	2.43 ^a	1.272	3.44 ^b	0.847	3.24	0.977
2. ดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่ม	2.89 ^a	1.257	4.00 ^b	1.00	2.71 ^a	1.113	3.48 ^b	0.918	3.35	1.026
3. จัดเวทีแกนนำเกษตรกร	2.57 ^a	1.136	3.67 ^b	0.577	2.71 ^{ab}	0.951	3.43 ^b	0.925	3.25	1.018
4. ร่วมกระตุนแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ	2.46 ^a	1.105	3.67 ^b	0.577	2.71 ^{ab}	1.113	3.50 ^b	0.906	3.13	1.001
5. รวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้	2.36 ^a	1.129	3.33 ^b	1.155	2.57 ^{ab}	0.787	3.28 ^b	1.037	3.08	1.102
6. จัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร	2.59 ^a	1.319	3.07 ^b	1.526	2.57 ^{ab}	0.787	3.25 ^b	1.029	3.10	1.190
การจัดการ การตลาด										
7. แนะนำให้กลุ่มร่วมอบรมทรัพย์สินหรือลงทุนดำเนินการ	2.71 ^a	1.013	3.67 ^b	1.528	2.57 ^a	1.139	3.24 ^b	0.900	3.12	0.960
8. สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้	3.25	1.143	3.67	1.528	2.57	1.397	3.37	0.909	3.32	0.995
9. จัดตั้งคณะประเมินผลและ ดำเนินการประเมินผล	2.93	0.940	3.67	1.528	2.71	1.113	3.18	0.910	3.12	0.938
การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม	2.70 ^a	0.908	3.66 ^b	1.201	2.62 ^a	1.016	3.31	0.769 ^b	3.19	0.853

F = 6.061

Significance = 0.001

1.8 การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ภารกิจการส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดีมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.10 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.86 ภารกิจสำรวจความต้องการพันธุ์มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.18 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ภารกิจจัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.83 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.50 ภารกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.96 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.50 ภารกิจสำรวจความต้องการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.95 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.39 ภารกิจจัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.90 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.36 ความพร้อมในการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.99 เมื่อเปรียบเทียบ

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.61 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.58 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่าเทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 28 และ 29)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบล เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมือแล้วจะเห็นได้ว่า อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลอยู่สามภารกิจคือ 1) การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน 2) สำรวจความต้องการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวน และ 3) จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวน แต่ทั้งสามภารกิจนี้ อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กไม่มีความแตกต่างทางด้านความพร้อมกับ อบต.ขนาดกลาง ภารกิจด้านนี้เห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นงานที่ส่วนกลางเป็นผู้ทำร่วมกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทำให้เทศบาลตำบลที่ไม่มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลมีความพร้อมน้อยกว่าในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี แต่ในด้านการส่งเสริม การสำรวจความต้องการพันธุ์ ไม่แตกต่างกันเลย เพราะว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกที่ต้องการให้เกษตรกรตัวเองได้แต่สิ่งที่ดี ๆ

ตารางที่ 28 ค่าคะแนนของความพร้อมในการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การส่งเสริมการปลูกไม้ผล																						
พันธุ์ดี																						
4 4 3 1 6 1 1 1 - - 2 - 1 3 1 8 30 44 26 3 3.10																						
ปานกลาง																						
2. สำรวจความต้องการพันธุ์																						
- 4 8 1 5 - 2 1 1 - 1 - 2 4 - 13 38 36 20 4 3.18																						
ปานกลาง																						
3. จัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์																						
1 - 6 6 5 - 2 1 - - 2 1 4 - 10 20 35 40 6 2.83																						
ปานกลาง																						
4. การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้าน																						
พืชสวน																						
- - 11 2 7 1 1 - - - 1 - 2 4 - 7 30 43 25 6 2.96																						
ปานกลาง																						
5. สำรวจความต้องการเข้าร่วม																						
การถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวน																						
1 - 9 3 7 - 2 - 1 - - 1 2 4 - 8 32 39 27 5 2.95																						
ปานกลาง																						
6. จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์																						
พืชสวน																						
- 1 7 6 4 - 2 - 1 - - 1 3 3 - 7 30 38 31 5 2.90																						
ปานกลาง																						

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 – 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 – 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 29 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จากตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดี	2.96	1.570	4.00	1.00	2.86	1.579	3.12	0.970	3.10	1.131
2. สำรวจความต้องการพันธุ์	2.75	1.266	3.33	1.155	2.71	1.113	3.31	1.042	3.18	1.105
3. จัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์	2.50	1.202	3.67	0.577	2.71	0.951	2.90	1.074	2.83	1.107
4. การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน	2.50 ^a	1.232	4.00 ^b	1.00	2.71 ^{ab}	1.113	3.06 ^b	1.007	2.96	1.078
5. สำรวจความต้องการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวน	2.39 ^a	1.257	3.33 ^b	1.155	2.57 ^{ab}	0.787	3.09 ^b	1.021	2.95	1.089
6. จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวน	2.36 ^a	1.129	3.33 ^b	1.155	2.71 ^{ab}	0.756	3.03 ^b	1.017	2.90	1.055
การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวนด้านการกระจายพันธุ์	2.58 ^a	1.212	3.61 ^b	0.976	2.71 ^{ab}	0.931	3.08 ^b	0.830	2.99	0.934

F = 2.973

Significance = 0.034

2. ด้านด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

2.1 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจการจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.15 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.14 ภารกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.16 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.39 ภารกิจการลงทุนทางธุรกิจเกษตรมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.87 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.25 ภารกิจการจัดทะเบียนสมาชิกมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.06 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.29 ภารกิจการพัฒนาศูนย์ฯ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.99 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.29 ความพร้อมในการรับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.80 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.36 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้

F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก(ตารางที่ 30 และ 31)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ อบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง เมื่อพิจารณาตามภารกิจที่รับมอบแล้วจะเห็นได้ว่าอบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กมีความพร้อมมากกว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง อยู่ห้าภารกิจคือ 1) การจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการ 2) การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร 3) การลงทุนทางธุรกิจเกษตร 4) การจดทะเบียนสมาชิก และ 5) การพัฒนาศูนย์ฯ แสดงให้เห็นว่าเทศบาลตำบลและ อบต. ขนาดกลาง ที่อยู่ในเขตเมืองมีครัวเรือนเกษตรกรน้อยทำให้ความสนใจในด้านการเกษตรมีความสำคัญน้อยกว่าด้านอื่น ๆ รวมทั้งการที่จะรับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบลทำให้มีความพร้อมน้อยกว่าอบต. ขนาดใหญ่และ อบต. ขนาดเล็กที่ประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตรจึงทำให้มีความพร้อมที่จะรับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบลมาทำเองเพื่อที่จะได้แก้ไขปัญหาให้ประชากรในเขตพื้นที่ของตนเองได้รวดเร็ว

ตารางที่ 30 ค่าคะแนนของความพร้อมในการรับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรจําแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการ																						
ให้บริการ	1	5	5	7	1	1	1	1	-	-	1	5	1	15	38	35	21	2			3.15	ปานกลาง
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยี																						
การเกษตร	-	2	2	9	5	1	1	1	-	1	-	1	4	1	11	43	36	20	1		3.16	ปานกลาง
3. การลงทุนทางธุรกิจเกษตร	1	1	3	7	6	1	1	1	-	-	2	1	3	1	6	25	49	26	5		2.87	ปานกลาง
4. การจดทะเบียนสมาชิก	-	4	2	5	7	-	2	1	-	-	1	1	4	1	12	30	46	20	3		3.06	ปานกลาง
5. การพัฒนาศูนย์ฯ	1	1	3	6	7	1	1	-	1	-	-	1	2	3	1	8	32	46	23	2	2.99	ปานกลาง

หมายเหตุ 5 = ความพร้อมมากที่สุด 4 = ความพร้อมมาก 3 = ความพร้อมปานกลาง 2 = ความพร้อมน้อย 1 = ความพร้อมน้อยที่สุด
 ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีความพร้อมมาก 2.34 - 3.67 = มีความพร้อมปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีความพร้อมน้อย

ตารางที่ 31 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมในการรับบริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการ	2.39 ^a	1.315	4.00 ^b	1.00	2.14 ^a	0.900	3.37 ^b	1.023	3.15	1.159
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	2.39 ^a	1.227	4.00 ^b	1.00	2.43 ^a	1.272	3.37 ^b	0.956	3.16	1.099
3. การลงทุนทางธุรกิจเกษตร	2.25 ^a	1.226	4.00 ^b	1.00	2.57 ^a	1.139	3.01 ^b	0.955	2.87	1.071
4. การจดทะเบียนสมาชิก	2.46 ^a	1.347	3.33 ^b	1.155	2.29 ^a	0.951	3.29 ^b	0.992	3.06	1.110
5. การพัฒนาศูนย์ฯ	2.29 ^a	1.272	3.67 ^b	1.528	2.43 ^a	0.976	3.18 ^b	0.938	2.99	1.076
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร	2.36 ^a	1.235	3.80 ^b	1.113	2.37 ^a	1.002	3.23 ^b	0.816	3.05	0.984

F = 8.848

Significance = 0.000

ปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจ

สำหรับการเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ผู้ให้ข้อมูลระบุความคิดเห็นของตนเอง เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจทั้ง 9 ข้อของกรมส่งเสริมการเกษตร ในลักษณะการประมาณค่า จำนวน 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 5 ลักษณะคือ ปัญหามาก ปัญหาค่อนข้างมาก ปัญหาปานกลาง ปัญหาค่อนข้างน้อย และปัญหาน้อย ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1.1 การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าภารกิจจัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.11 ภารกิจดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบันมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.16 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.14 ภารกิจจัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเองมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.11 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.00 ภารกิจนำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลางและเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.09 ภารกิจรวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปาน

กลาง เท่ากับ 3.11 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.79 ปัญหาในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.60 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.08 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 32 และ 33)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ถ่ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 32 ค่าคะแนนของปัญหาในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม	2	7	4	2	3	1	1	-	1	-	1	1	3	2	-	7	31	50	16	7	3.14	ปานกลาง
2. ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	3	5	5	1	3	-	2	-	1	-	1	1	4	1	-	4	39	41	23	4	3.16	ปานกลาง
3. จัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเอง	1	9	4	1	3	1	1	-	1	-	1	1	3	1	1	3	35	46	24	3	3.11	ปานกลาง
4. นำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล	5	-	7	6	1	1	-	1	-	1	-	3	1	1	5	37	37	28	4	3.12	ปานกลาง	
5. รวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล	4	-	3	8	3	1	1	-	1	-	1	1	3	1	1	2	44	41	21	3	3.11	ปานกลาง

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหาปานกลาง 3 = ปัญหาเล็กน้อย 4 = ปัญหาน้อย 5 = ปัญหาที่น้อยที่สุด
ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 - 3.67 = มีปัญหามาก 1.00 - 2.33 = มีปัญหาน้อย

ตารางที่ 33 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม	3.11	1.343	3.67	1.528	3.14	1.069	3.13	0.983	3.14	1.061
2. ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	3.21	1.397	3.33	1.155	3.29	0.951	3.14	0.914	3.16	1.032
3. จัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเอง	3.14	1.297	3.67	1.528	3.00	1.291	3.09	0.894	3.11	1.000
4. นำข้อมูลเข้าสู่ที่ชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล	3.14	1.297	3.67	1.528	3.14	1.460	3.09	0.978	3.12	1.066
5. รวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล	2.79	1.424	3.67	1.528	3.00	1.291	3.18	0.891	3.11	1.039
การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร	3.08	1.242	3.60	1.442	3.11	1.142	3.13	0.858	3.12	0.9537

F = 0.267

Significance = 0.849

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายโอนภารกิจการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจการเตรียมความพร้อมของชุมชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.96 ภารกิจการทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.98 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.89 ภารกิจการพัฒนาแผนงานและโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.99 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.98 ภารกิจการนำแผนไปสู่การปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.03 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ภารกิจการประเมินแผนงานและโครงการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.98 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 เทศบาลตำบล และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.86 ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.02 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.73 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.95 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่

แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 34 และ 35)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ถ่ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 34 ค่าคะแนนของปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลจำแนกตามองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต.ใหญ่					อบต.กลาง					อบต.เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การเตรียมความพร้อมของชุมชน	2	5	2	8	1	1	1	1	1	-	2	1	2	1	1	6	33	46	24	2	3.14	ปานกลาง
2. การทบทวนอดีต ค้นหาและประเมินศักยภาพของชุมชน	4	1	3	9	1	1	-	2	-	-	1	1	3	2	-	1	31	46	30	3	2.98	ปานกลาง
3. การพัฒนาแผนงานและโครงการ	-	6	7	4	1	-	2	1	-	-	1	1	2	3	-	3	25	51	31	1	2.99	ปานกลาง
4. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	1	7	4	4	2	1	1	2	-	-	1	-	2	4	-	3	34	39	34	1	3.03	ปานกลาง
5. การประเมินแผนงานและโครงการ	3	2	4	6	3	1	-	1	-	-	1	1	2	2	1	1	31	46	32	1	2.98	ปานกลาง

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหาปานกลาง 3 = ปัญหาเล็กน้อย 4 = ปัญหาน้อย 5 = ปัญหาน้อยที่สุด

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 - 3.67 = มีปัญหาปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีปัญหามาก

ตารางที่ 35 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลจําแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การเตรียมความพร้อมของชุมชน	2.96	1.29	4.00	1.00	3.29	1.496	3.15	0.916	3.14	1.023
2. การทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชน	2.89	1.397	3.67	1.155	3.14	1.069	2.97	0.869	2.98	0.993
3. การพัฒนาแผนงานและโครงการ	3.00	1.122	3.33	0.577	3.00	1.155	2.98	0.844	2.99	0.904
4. การนำเสนอไปสู่การปฏิบัติ	3.04	1.261	3.67	1.155	2.71	1.11	3.03	0.903	3.03	0.986
5. การประเมินแผนงานและโครงการ	2.86	1.380	4.00	1.00	2.86	1.345	2.99	0.839	2.98	0.987
การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	2.95	1.120	3.73	0.95	3.00	1.107	3.02	0.794	3.02	0.875

F = 0.721

Significance = 0.541

1.3 การบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายโอนภารกิจการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าภารกิจการจัดองค์กรและการวางระบบในการดำเนินงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.17 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจการบริหารจัดการข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.00 ภารกิจให้บริการข้อมูลและการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.22 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.36 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.86 ภารกิจการติดตามผลการดำเนินงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.18 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และอบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจการประเมินผลการดำเนินงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.09 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.10 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.86 ปัญหาในการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.18 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และ อบต. ขนาดกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.85 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่

แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 36 และ 37)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ถ่ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 36 ค่าคะแนนของปัญหาการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนการปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต.ใหญ่					อบต.กลาง					อบต.เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การจัดองค์กรและการวางระบบในการดำเนินงาน	5	1	8	1	3	-	1	1	-	1	1	1	2	2	1	5	33	51	21	1	3.14	ปานกลาง
2. การบริหารจัดการข้อมูล	1	5	9	2	1	1	1	-	-	1	1	1	2	3	-	5	33	46	26	1	3.12	ปานกลาง
3. การให้บริการข้อมูลและการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	3	5	9	1	-	1	-	1	-	1	1	1	2	2	1	13	33	36	24	5	3.22	ปานกลาง
4. การติดตามผลการดำเนินงาน	3	1	12	2	-	-	1	-	-	1	1	-	3	2	1	6	31	51	20	3	3.12	ปานกลาง
5. การประเมินผลการดำเนินงาน	4	1	11	1	1	-	2	-	-	1	1	-	3	3	-	3	29	59	17	3	3.09	ปานกลาง

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหามาก 3 = ปัญหาปานกลาง 4 = ปัญหาน้อย 5 = ปัญหาน้อยที่สุด
 ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 - 3.67 = มีปัญหาปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีปัญหา

ตารางที่ 37 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การจัดองค์กรและการวางระบบในการดำเนินงาน	3.14	1.407	2.67	1.528	2.86	1.345	3.17	0.857	3.14	1.006
2. การบริหารจัดการข้อมูล	3.11	1.133	3.33	2.082	3.00	1.155	3.13	0.890	3.12	0.966
3. การให้บริการข้อมูลและการจัดการกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	3.36	1.129	3.00	2.00	2.86	1.345	3.22	1.078	3.22	1.110
4. การติดตามผลการดำเนินงาน	3.18	1.124	2.67	1.528	2.71	1.254	3.15	0.907	3.12	0.972
5. การประเมินผลการดำเนินงาน	3.11	1.227	3.00	1.732	2.86	1.069	3.10	0.828	3.09	0.931
การบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	3.18	1.097	2.93	1.742	2.85	1.198	3.15	0.796	3.14	0.889

F = 0.312

Significance = 0.816

1.4 การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

[illegible]

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 38 และ 39)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่องงบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการถ่ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 38 ค่าคะแนนของปัญหาการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เพศบดลำดับ					อุปต. ใหญ่					อุปต. กลาง					อุปต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การเตรียมการในการวางระบบ																						
การดำเนินงาน	5	7	5	1	1	-	2	-	-	-	4	2	1	2	36	48	22	3	3.11			ปานกลาง
2. การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น	4	1	10	3	-	1	1	1	-	-	1	2	2	1	2	28	52	22	7	3.01		ปานกลาง
3. การศึกษา วิจัย ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3	2	8	4	1	1	-	2	-	-	1	1	3	2	-	3	23	60	22	3	3.09	ปานกลาง
4. การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่น	4	1	8	4	1	-	1	2	-	-	2	1	2	1	1	29	59	19	3	3.08		ปานกลาง
5. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น	5	2	8	2	1	-	2	1	-	-	1	1	3	2	-	4	33	40	27	7	3.09	ปานกลาง

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหามาก 3 = ปัญหาปานกลาง 4 = ปัญหาน้อย 5 = ปัญหาน้อยที่สุด

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3 68 - 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 - 3 67 = มีปัญหาปานกลาง 1 00 - 2 33 = มีปัญหามาก

ตารางที่ 39 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการปฏิบัติการรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านกิจกรรมองค์กรของส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล		อบต.ใหญ่		อบต.กลาง		อบต.เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การเตรียมการในการวางระบบการดำเนินงาน	3.25	1.320	3.67	1.155	2.43	0.787	3.10	0.869	3.11	0.974
2. การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.11	1.197	4.00	1.000	2.86	1.37	2.97	0.913	3.01	0.993
3. การศึกษา วิจัย ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.07	1.245	3.67	1.155	3.14	1.069	3.01	0.829	3.09	0.928
4. การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.14	1.239	3.33	0.577	3.29	1.496	3.05	0.800	3.08	0.921
5. การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.39	1.257	3.67	0.577	3.14	1.069	3.00	0.996	3.09	1.050
การปฏิบัติการรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.19	1.190	3.66	0.832	2.97	0.975	3.03	0.769	3.06	0.868

F = 0.785

Significance = 0.504

1.5 การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายโอนภารกิจการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจชี้แจงทำความเข้าใจ และผลที่ได้รับจากดำเนินการสำรวจมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.08 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.05 ภารกิจคัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.97 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.93 ภารกิจรับสมัครเกษตรกรอาสาสำรวจศัตรูพืชมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.08 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.98 ภารกิจฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการดำเนินการสำรวจ ข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.01 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.43 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.88 ภารกิจการสำรวจ และวิเคราะห์ผลการสำรวจมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.01 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.93 ภารกิจประกาศเตือนการระบาดมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.05 ภารกิจวางแผนให้การช่วยเหลือการเพิ่มเติมชนิดพืชที่ดำเนินการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 เมื่อ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.08 ปัญหาในการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.07 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.73 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.99 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 40 และ 41)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ถ้ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 40 ค่าคะแนนของปัญหาการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. ตั้งเจ้าหน้าที่ความเข้าใจ และผลที่ได้รับ																						
จากดำเนินการสำรวจ	4	5	2	3	4	1	1	1	1	-	1	2	2	2	-	3	40	34	28	6	3.08	ปานกลาง
2. คัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้อง																						
ดำเนินการช่วยเหลือ	5	-	6	3	4	1	-	2	-	-	2	2	1	1	1	3	29	45	24	10	2.97	ปานกลาง
3. รับสมัครเกษตรกรอาสาสำรวจ																						
ศัตรูพืช	6	-	10	1	1	-	2	1	-	-	2	2	1	1	1	5	29	44	25	8	3.08	ปานกลาง
4. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการดำเนิน																						
การสำรวจ ข้อมูล	7	1	7	2	1	-	1	2	-	-	2	1	2	2	-	1	21	56	29	4	3.01	ปานกลาง
5. การสำรวจ และวิเคราะห์ผลการสำรวจ	4	1	10	2	1	-	2	1	-	-	2	1	2	2	-	3	21	58	23	6	3.01	ปานกลาง
6. ประกาศเตือนการระบาด	7	-	6	2	3	1	1	1	-	-	2	2	1	1	1	9	29	36	27	8	3.12	ปานกลาง
7. วางแผนให้การช่วยเหลือการเพิ่ม																						
เดิมชนิดพืชที่ดำเนินการ	6	2	4	2	4	1	1	1	-	-	2	2	1	1	1	3	35	45	34	4	3.12	ปานกลาง

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหาปานกลาง 3 = ปัญหาเล็กน้อย 4 = ปัญหาน้อย 5 = ปัญหาที่น้อยที่สุด

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 - 3.67 = มีปัญหาปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีปัญหา

ตารางที่ 41 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชจำแนกตามองค์กรของส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ชี้แจงทำความเข้าใจ และผลที่ได้รับจาก ดำเนินการสำรวจ	3.07	1.498	4.00	1.00	3.29	1.113	3.05	0.994	3.08	1.102
2. คัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือ	2.96	1.478	3.67	1.055	3.43	1.512	2.93	0.997	2.97	1.123
3. รับสมัครเกษตรกรอาสาสำรวจศัตรูพืช	3.32	1.307	3.67	0.577	3.43	1.51	2.98	1.00	3.08	1.088
4. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการดำเนินการสำรวจ ข้อมูล	3.39	1.397	3.33	0.577	3.43	1.27	2.88	0.825	3.01	0.987
5. การสำรวจ และวิเคราะห์ผลการสำรวจ	3.18	1.249	3.67	0.577	3.43	1.272	2.93	0.882	3.01	0.977
6. ประกาศเตือนการระบาด	3.21	1.50	4.00	1.00	3.43	1.512	3.05	1.082	3.12	1.188
7. วางแผนให้การช่วยเหลือ การเพิ่มเติมชนิดพืชที่ดำเนินการ	3.14	1.53	4.00	1.00	3.43	1.512	3.08	0.915	3.12	1.081
การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช	3.25	1.158	3.73	0.702	3.42	1.38	2.99	0.782	3.07	0.897

F = 1.668 Significance = 0.176

1.6 การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายโอนภารกิจการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจสำรวจความต้องการฝึกอบรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.99 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.75 ภารกิจการเก็บรวบรวมข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.93 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.43 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.75 ภารกิจวิเคราะห์ข้อมูลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.92 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.43 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.61 ภารกิจการกำหนดพื้นที่เป้าหมายเสนอความต้องการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.98 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.29 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.54 ภารกิจการจัดการอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.54 ปัญหาในการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.96 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.31 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.63 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 42 และ 43)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ถ่ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 42 ค่าคะแนนของปัญหาการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรจำแนกตามองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. สำรวจความต้องการฝึกอบรม	-	6	5	1	6	1	1	-	-	1	2	1	1	2	1	4	38	37	21	11	2.99	ปานกลาง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล	1	4	6	1	6	1	1	-	-	1	2	1	2	2	-	6	25	46	23	11	2.93	ปานกลาง
3. วิเคราะห์ข้อมูล	2	-	7	3	6	-	1	1	-	1	2	1	2	2	-	5	28	46	30	4	2.92	ปานกลาง
4. การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย																					.	
เสนอความต้องการ	1	4	4	4	5	-	-	2	-	1	2	1	2	1	1	5	35	38	29	4	2.98	ปานกลาง
5. การจัดการอบรม	-	4	3	5	6	1	1	-	-	1	2	1	2	1	1	5	43	33	24	6	3.05	ปานกลาง

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหามาก 3 = ปัญหาปานกลาง 4 = ปัญหาน้อย 5 = ปัญหาน้อยที่สุด
 ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 – 3.67 = มีปัญหาปานกลาง 1.00 – 2.33 = มีปัญหามาก

ตารางที่ 43 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. สํารวจความต้องการฝึกอบรม	2.75	1.351	3.33	2.082	3.14	1.574	3.00	1.059	2.99	1.155
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล	2.75	1.378	3.33	2.082	3.43	1.272	2.93	1.044	2.93	1.138
3. วิเคราะห์ข้อมูล	2.61	1.370	2.67	1.528	3.43	1.272	2.97	0.931	2.92	1.041
4. การกำหนดพื้นที่เป้าหมายเสนอความต้องการ	2.54	1.261	3.00	1.732	3.29	1.496	3.07	0.976	2.98	1.081
5. การจัดการอบรม	2.54	1.319	3.33	2.082	3.29	1.496	3.15	1.015	3.05	1.139
การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร	2.63	1.297	3.13	1.890	3.31	1.408	3.01	0.879	2.96	1.015

F = 1.405

Significance = 0.244

1.7 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายโอนภารกิจการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกร มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.13 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.07 ภารกิจดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.06 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.43 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.79 ภารกิจจัดเวทีแกนนำเกษตรกรมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.08 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.33 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.89 ภารกิจร่วมกระตุ้นแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.10 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.29 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.00 ภารกิจรวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.17 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดใหญ่ และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.00 ภารกิจจัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การจัดการการตลาดมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.08 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.21 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจแนะนำให้กลุ่มร่วมออมทรัพย์ หรือ ลงหุ้นดำเนินการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.01 เมื่อ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.09 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 การกิจสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.06 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.11 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 การกิจจัดตั้งคณะประเมินผลและ ดำเนินการประเมินผลมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.00 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.02 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.6 ปัญหาในการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.08 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง และเทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.80 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน(ตารางที่ 44 และ 45)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่องงบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการถ่ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 44 ค่าคะแนนของปัญหาการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มจำแนกตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. ทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกร	1	6	7	2	2	1	1	-	-	1	2	1	2	1	1	5	39	38	24	5	3.13	ปานกลาง
2. ดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่ม	1	6	5	3	3	1	-	1	-	1	2	2	1	1	1	2	44	37	21	7	3.06	ปานกลาง
3. จัดเวทีแกนนำเกษตรกร	1	5	8	1	3	1	1	-	-	1	2	1	2	1	1	2	44	37	20	8	3.08	ปานกลาง
4. ร่วมกระตุนแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ	2	3	10	1	2	1	-	1	-	1	2	1	2	1	1	2	38	48	16	7	3.10	ปานกลาง
5. รวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้	1	5	7	3	2	1	-	1	-	1	2	1	2	2	-	2	47	34	25	3	3.14	ปานกลาง
6. จัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร	5	4	4	2	3	-	1	1	-	1	2	1	2	2	-	2	38	41	24	6	3.08	ปานกลาง
การจัดการ การตลาด	1	4	7	3	1	-	2	-	-	1	2	2	-	-	3	2	40	38	28	3	3.01	ปานกลาง
7. แนะนำให้กลุ่มร่วมอบรมหรือ ลงหุ้นดำเนินการ	-	8	7	1	2	-	1	1	-	1	2	2	2	1	2	2	38	39	30	2	3.06	ปานกลาง
8. สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้																						
9. จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลและ ดำเนินการประเมินผล	1	2	12	1	2	-	1	1	-	1	2	-	3	-	2	2	33	46	25	5	3.00	ปานกลาง

ตารางที่ 45 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการรวมกลุ่มและพัฒนาองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมือ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกร	3.07	1.215	3.33	2.082	3.29	1.496	3.13	0.987	3.13	1.06
2. ดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่ม	2.79	1.166	3.00	2.00	3.43	1.512	3.11	0.976	3.06	1.05
3. จัดเวทีแกนนำเกษตรกร	2.89	1.133	3.33	2.08	3.29	1.196	3.10	0.990	3.08	1.057
4. ร่วมกระตุ้นแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ	3.07	1.215	3.00	2.00	3.29	1.496	3.10	0.927	3.10	1.024
5. รวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหา ความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้	3.00	1.217	3.00	2.00	3.14	1.676	3.17	0.926	3.14	1.036
6. จัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร	3.21	1.449	2.67	1.528	3.14	1.767	3.05	0.950	3.08	1.094
การจัดการ การตลาด										
7. แนะนำให้กลุ่มร่วมอบรมทรีพี้ หรือ ลงหุ้นดำเนินการ	2.75	1.076	3.00	1.730	2.71	1.799	3.09	0.919	3.01	1.010
8. สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้										
9. จัดตั้งคณะประเมินผลและ ดำเนินการประเมินผล	3.11	1.166	2.67	1.520	3.00	1.528	3.07	0.901	3.06	0.988
	2.96	1.036	2.67	1.520	3.00	1.633	3.02	0.919	3.00	0.997
การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม	3.00	1.111	2.80	1.630	3.00	1.595	3.08	0.819	3.05	0.928

F = 0.139

Significance = 0.936

1.8 การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายโอนภารกิจการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ภารกิจการส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดีมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.08 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.29 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจสำรวจความต้องการพันธุ์มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.96 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.43 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.89 ภารกิจจัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.00 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.29 รองลงมาคือ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.06 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.39 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.99 ภารกิจสำรวจความต้องการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.98 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.18 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.86 ภารกิจจัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.84 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.00 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และ อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.82 ปัญหาในการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.97 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.15 รองลงมาคือ อบต. ขนาดใหญ่ และ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.92 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 46 และ 47)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ถ้ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 46 ค่าคะแนนของปัญหาการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์จำแนกตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล			อบต. ใหญ่			อบต. กลาง			อบต. เล็ก			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย								
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4			3	2	1					
1. การส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดี	6	2	6	2	2	-	1	1	-	1	1	1	3	1	1	4	34	41	27	5	3.08	ปานกลาง
2. สำรวจความต้องการการพันธุ์	5	4	8	-	1	1	1	-	-	1	1	1	3	1	1	3	28	42	23	15	2.96	ปานกลาง
3. จัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์	3	-	7	7	1	1	1	-	1	1	2	2	2	-	9	20	54	20	8	3.00	ปานกลาง	
4. การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน	5	-	11	1	1	1	-	1	-	1	1	1	3	1	1	5	22	55	25	4	3.06	ปานกลาง
5. สำรวจความต้องการการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวน	1	5	11	-	1	1	-	1	-	1	1	-	4	1	1	1	27	50	26	7	2.98	ปานกลาง
6. จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวน	2	1	8	6	1	1	-	1	-	1	1	-	4	1	1	3	21	48	30	9	2.84	ปานกลาง

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหาปานกลาง 3 = ปัญหาเล็กน้อย 4 = ปัญหาน้อย 5 = ปัญหาที่น้อยที่สุด

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 - 3.67 = มีปัญหาปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีปัญหามาก

ตารางที่ 47 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์ไม้ตามองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดี	3.29	1.41	2.67	1.528	3.00	1.129	3.09	0.964	3.08	1.076
2. สำรวจความต้องการพันธุ์	3.43	1.26	3.33	2.082	3.00	1.129	2.89	1.063	2.96	1.143
3. จัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์	2.86	1.257	2.67	1.528	3.29	1.113	3.02	1.01	3.00	1.066
4. การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน	3.39	1.286	3.00	2.00	3.00	1.297	2.99	0.899	3.06	1.021
5. สำรวจความต้องการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวน	3.18	1.090	3.00	2.00	2.86	1.21	2.91	0.904	2.98	0.976
6. จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวน	2.89	1.197	3.00	2.00	2.86	1.21	2.82	0.956	2.84	1.026
การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวนด้านการกระจายพันธุ์	3.15	1.11	3.00	1.907	3.00	1.20	2.92	0.829	2.97	0.921

F = 0.472

Significance = 0.702

2. ด้านด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

2.1 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายโอนภารกิจศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าภารกิจการจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.99 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.03 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.09 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจการลงทุนทางธุรกิจเกษตรมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.97 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.00 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.67 ภารกิจการจัดทะเบียนสมาชิกมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.99 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.03 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.79 ภารกิจการพัฒนาศูนย์ฯ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.01 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.08 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.71 ปัญหาในการรับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.00 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อบต. ขนาดเล็ก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.05 รองลงมาคือ อบต. ขนาดกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 เทศบาลตำบล มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และ อบต. ขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.80 เมื่อ

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน (ตารางที่ 48 และ 49)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลตำบล อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก มีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันในทางสถิติและมีระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรคคล้าย ๆ กัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภารกิจที่ต้องทำ รายได้ งบประมาณ และเรื่องสำคัญที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านการเกษตร ที่ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มี ประกอบกับกรมส่งเสริมการเกษตรยังไม่มีความชัดเจนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ถ่ายโอนที่มีขั้นตอนมาก ทำให้ยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 48 ค่าคะแนนของปัญหาศูนย์บริการและด่านทอดเทคโน โดยแยกตามองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล					อบต. ใหญ่					อบต. กลาง					อบต. เล็ก					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1. การจัดตั้งศูนย์ฯและการให้บริการ	3	3	5	2	5	-	1	1	-	1	1	3	2	1	3	29	40	27	7	2.99	ปานกลาง	
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยี	4	2	5	2	5	-	1	1	-	1	1	4	2	-	6	33	41	28	3	3.05	ปานกลาง	
การเกษตร																						
3. การลงทุนทางธุรกิจเกษตร	1	5	6	2	4	-	1	1	-	1	1	2	2	1	8	23	48	25	7	2.97	ปานกลาง	
4. การจดทะเบียนสมาชิก	2	2	6	4	4	-	2	-	-	1	1	3	1	1	9	24	44	30	4	2.99	ปานกลาง	
5. การพัฒนาศูนย์ฯ	3	1	4	5	5	1	-	1	-	1	1	3	1	1	4	31	50	22	4	3.01	ปานกลาง	

หมายเหตุ 1 = ปัญหามากที่สุด 2 = ปัญหามาก 3 = ปัญหาปานกลาง 4 = ปัญหาหน่อย 5 = ปัญหาหน่อยที่สุด

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 = มีปัญหาน้อย 2.34 - 3.67 = มีปัญหาปานกลาง 1.00 - 2.33 = มีปัญหา

ตารางที่ 49 ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาศูนย์บริการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรจำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจที่รับมอบ	เทศบาลตำบล		อบต. ใหญ่		อบต. กลาง		อบต. เล็ก		ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการ	2.89	1.449	2.67	1.528	2.71	1.259	3.03	1.046	2.99	1.138
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	2.93	1.489	2.67	1.528	3.00	1.00	3.09	0.960	3.05	1.077
3. การลงทุนทางธุรกิจเกษตร	2.89	1.315	2.67	1.528	2.86	1.34	3.00	1.014	2.97	1.087
4. การจดทะเบียนสมาชิก	2.79	1.340	3.00	1.732	3.00	1.291	3.03	1.00	2.99	1.091
5. การพัฒนาศูนย์ฯ	2.71	1.436	3.00	2.00	3.00	1.291	3.08	0.906	3.01	1.052
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร	2.84	1.33	2.80	1.637	2.91	1.171	3.05	0.828	3.00	0.962

F = 0.410

Significance = 0.746

สรุปสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ไว้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของ กรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน โดยกำหนดความเชื่อมั่นไว้ที่ 0.05 พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test และ พบว่าเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

(SUMMARY, IMPLICATIONS AND RECOMMENDATIONS)

สรุปผลการวิจัย

(Summary)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 47 ปี โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุน้อยที่สุดคือ 28 ปี และมีอายุมากที่สุดคือ 65 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนมากจบการศึกษาดำรงระดับปริญญาตรีและมีสถานภาพสมรส

ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัยพบว่าได้เก็บข้อมูลเทศบาลตำบล 18 แห่ง อบต. ขนาดใหญ่ 3 แห่ง อบต. ขนาดกลาง 7 แห่ง และ อบต. ขนาดเล็ก 111 แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ตั้งขึ้นเมื่อปี 2538 มีสมาชิกตั้งแต่ 8-34 คน โดยเฉลี่ยมีสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 18 คน พื้นที่รับผิดชอบเฉลี่ย 49.26 ตร.กม. ประชากรโดยเฉลี่ย 6,714 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉลี่ย 8 ล้านบาท เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเฉลี่ย 4 ล้านบาท

ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับภารกิจ ของกรมส่งเสริมการเกษตร

การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3.32 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.17 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก

การบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก

การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.10 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.07 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.22 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน

การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.19 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนน เฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ และ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก

การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับภารกิจการผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.99 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า เทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ อบต. ขนาดกลาง อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD พบว่าเทศบาลตำบลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่างจาก อบต. ขนาดใหญ่ และ อบต. ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อบต. ขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเหมือนกับ อบต. ขนาดเล็ก

ปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจ

ปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยการบริการข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เท่ากับ 3.14 การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร เท่ากับ 3.12 การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชเท่ากับ 3.07 การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นเท่ากับ 3.06 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม เท่ากับ 3.05 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เท่ากับ 3.02 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เท่ากับ 3.00 การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านกระจายพันธุ์ เท่ากับ 2.97 และการฝึกอบรมอาชีพเกษตรกร เท่ากับ 2.96 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของภารกิจต่าง โดยใช้ F- test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธ สมมติฐานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากัน

อภิปรายผลการวิจัย (Implications)

ผลการวิจัยเรื่องความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร อภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัยเห็นได้ว่าผู้บริหารเป็นผู้ชายทั้งหมดเลยแสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้ชายที่มีในการเป็นผู้นำในการปกครองและการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องระดับการศึกษาเห็นได้ว่าผู้มีการศึกษาในระดับที่สูงสนใจในการเมืองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างสูง และพบว่าได้มีการศึกษาเพิ่มเติมที่หลังสูงมาก

ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็ก มีสมาชิกไม่ถึง 20 คน ประชากรส่วนใหญ่ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกร ส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่ามีความแตกต่างกันมากบางแห่งได้แค่แสดงว่าบาทแสดงให้เห็นเงินที่ได้จากรายได้ในเมื่อมันได้น้อยทำให้เงินที่ท้องถิ่นจะนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองน้อยไปตามทำให้ต้องทำภารกิจที่สำคัญมาก่อนตามลำดับความสำคัญ สอดคล้องกับเงินสนับสนุนที่ได้จากรัฐบาลมันมีความแตกต่างกันมากมันทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ไม่เท่ากันทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาด้านใดก่อนอยู่ที่ความเดือดร้อนและปัญหาของแต่ละท้องถิ่น และวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

จากผลการวิจัยพบว่า เทศบาลตำบลมีค่าเฉลี่ยของความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ทั้งนี้เพราะเทศบาลตำบลมีการบริหารจัดการ มีโครงสร้างงานที่แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบล มีงานด้านต่าง ๆ มากมาย ไม่มีบุคลากรเฉพาะด้านการเกษตร ไม่มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญในเรื่องการเกษตรน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล และมีความสัมพันธ์ในชุมชนน้อย อยู่กันแบบสังคมเมือง

องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ มีความพร้อมมากและให้ความสำคัญงานทางด้านการเกษตรมากตั้งอยู่ในเขตมีทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบททำให้ภารกิจส่วนใหญ่ทำอยู่ในขีดความสามารถที่พร้อมรับทำได้ทุกเรื่อง แต่ยังคงขาดบุคลากรเฉพาะด้านการเกษตร และยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่ใช้ดำเนินการกับกรมส่งเสริมการเกษตร แต่ก็มีความพร้อมที่จะรับภารกิจ

องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชานเมือง มีครัวเรือนประกอบอาชีพการเกษตรน้อย ทำให้ทางผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานทางด้านการเกษตรในระดับที่น้อย อีกทั้งยังขาดบุคลากรเฉพาะด้านการเกษตรและยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่ใช้ดำเนินการกับกรมส่งเสริมการเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ให้ความสำคัญเรื่องการเกษตรมาก แต่มีงบประมาณน้อย ทำให้ภารกิจที่ทำไม่ทั่วถึง อีกทั้งยังไม่มีบุคลากรทางด้านการเกษตร และยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่ใช้ดำเนินการกับกรมส่งเสริมการเกษตร แต่มีความพร้อมที่จะรับภารกิจ

สอดคล้องกับ วรเดช (2539) ที่ได้กล่าวว่าสมรรถนะขององค์กรเป็นส่วนสำคัญในความสำเร็จของการนำนโยบายหรือโครงการไปปฏิบัติ องค์กรที่มีขีดความสามารถที่จะสามารถปฏิบัติต้องอาศัยโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม บุคลากรในองค์กรต้องมีความรู้ความสามารถทั้งด้านการบริหารและเทคนิคอย่างเพียงพอ นอกจากนี้องค์กรยังจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณ และหลักสำคัญที่ใช้ประเมินภายในองค์กร คือ หลัก 7-S ของ McKinsey

อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลักของคนในประเทศไทยในระดับรากหญ้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ก็ตั้งขึ้นมาเพื่อที่จะแก้ปัญหาให้คนในระดับรากหญ้า ภารกิจทั้ง 9 ด้านนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ทำอยู่แล้วบ้าง แต่ทำร่วมกับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของความพร้อมของการรับภารกิจทั้ง 9 ข้อของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับปานกลางไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องบุคลากรเฉพาะด้านการเกษตรที่ยังรอการจัดสรรตำแหน่ง เรื่องความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการรับภารกิจไปปฏิบัติ เรื่องงบประมาณ ที่ทางกรมส่งเสริมการเกษตรไม่ถ่ายทอดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

(Recommendations)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในระดับปานกลาง แม้ภารกิจเหล่านี้จะเคยทำร่วมกับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบลมาบ้าง

แต่มีปัญหาตรงที่กรมส่งเสริมการเกษตรถ่ายโอนภาระงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่มีการถ่ายโอนบุคลากรและงบประมาณ ซึ่งการถ่ายโอนภารกิจไปให้นั้น ควรมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร โครงสร้างองค์กร งบประมาณ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน แล้วจึงค่อย ๆ ถ่ายโอนภารกิจไป ทีละภารกิจจากง่าย ๆ จึงจะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

เมื่อศึกษาปัญหาของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าควรจะมีโครงการนำร่องถ่ายโอนภารกิจไปให้ลองปฏิบัติ จะได้ศึกษาปัญหาและหาทางแก้ไข และควรทำให้เกิดความต่อเนื่องชัดเจน มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา ติดตามความก้าวหน้าของการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อที่จะได้ดูแลอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ป้องกันการทำงานที่ไม่เต็มความสามารถหรือทำงานเพื่อหวังผลงานเท่านั้น นอกจากนี้ควรเริ่มให้มีการถ่ายทอดงานของเกษตรกรตำบลเดิมหรือหัวหน้าศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้มีความพร้อมในการรับภารกิจ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสนใจงานด้านสาธารณูปโภคหรืองานด้านปัจจัยพื้นฐานให้น้อยลงและให้ความสนใจด้านชีวิตความเป็นอยู่ ด้านปากท้อง และงานในด้านการเกษตรให้มากขึ้น ควรให้ความสำคัญกับการทำให้อาชีพเกษตรกรยั่งยืน ไม่ใช่ให้ความสำคัญภารกิจที่ใช้งบประมาณมาแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษาถึงความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษาเฉพาะที่เป็นกลุ่มที่เล็กลง เช่น ศึกษาเฉพาะกลุ่ม เทศบาลตำบล หรือเฉพาะกลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ได้รู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในแต่ละที่ได้ละเอียดยิ่งขึ้นเพื่อที่จะทำให้การถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. การศึกษาครั้งต่อไปควรจะมีการประเมินความพร้อมและวิเคราะห์ความเป็นประโยชน์ ว่าถ้าถ่ายโอนภารกิจแล้วเกษตรกรจะได้รับผลประโยชน์มากกว่าเดิมหรือได้รับผลประโยชน์น้อยลง

บรรณานุกรม (BIBLIOGRAPHY)

- กระทรวงมหาดไทย. 2546. **เอกสารประกอบการศึกษาอบรมและสัมมนาหลักสูตรสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กาฬสินธุ์. 2547. **การปกครองส่วนท้องถิ่น**. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://kalasin.ect.go.th/ksdistrict/ksdindex.html> (8 พฤษภาคม 2547).
- กรมการปกครอง. 2547. **แผนการกระจายอำนาจ**. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.dloc.net> (8 พฤษภาคม 2547).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2546. **คู่มือการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กองทุนองค์การบริหารส่วนตำบล. 2546. **ทำเนียบองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: กองทุนองค์การบริหารส่วนตำบล.
- กองราชการส่วนตำบล. 2544. **ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2544**. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.
- ชัยยง ไชยศรี. 2545. **แนวทางการพัฒนาความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถาวร ธรรมดา. 2543. **บทบาทการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำพูน**. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ธีระวัต ธรรมวุฒ. 2541. **การประเมินความพร้อมของชุมชนในการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีในตำบลกระต่ายทอง อำเภอ พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร**. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทนา กองขมิ้น. 2542. **ความพร้อมของโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตเมืองเชียงใหม่ในการเข้าร่วมโครงการใบไม้สีเขียว**. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิตยา เงินประเสริฐศรี. 2544. **ทฤษฎีองค์การ แนวการศึกษาเชิงบูรณาการ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฝ่ายพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการฝึกอบรม. 2541. การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับ
พนักงานส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วรเดช จันทรศร. 2545. การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ,
สำนักนายกรัฐมนตรี.

ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์. 2543. ความพร้อมของผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลในการ
จัดการทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ สมชาย หิรัญกิตติ และ สุดา สวรรณาพิรมย์. 2539. องค์การและการจัดการ.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

ศูนย์รวบรวมข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ. 2547. แนะนำ อ.บ.ต.. [ระบบออนไลน์].
แหล่งที่มา <http://www.tambol.com> (8 พฤษภาคม 2547).

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2540. จิตวิทยาการจัดการองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บุคเบ็งค์.

สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545. คู่มือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. รายงานของคณะกรรมการการปกครอง วุฒิสภา พิจารณาศึกษา
เรื่องปัญหาการดำเนินการจัดตั้งและประสิทธิภาพของการบริหารงานองค์การบริหารส่วน
ตำบล. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

สังคม หาญวงศ์. 2543. การประเมินความพร้อมโครงการจัดการลุ่มน้ำน่านตอนบน. เชียงใหม่:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

องค์กร. 2547. คุณสมบัติของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ. [ระบบออนไลน์]
แหล่งที่มา <http://www.rin.ac.th/article/leadership> (8 พฤษภาคม 2547).

เอกวิทย์ คนใหญ่. 2543. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัด
เชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ชื่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....
 ตำบล..... อำเภอ.....
 วัน เดือน ปี..... เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

ผู้วิจัย นายอดิชาติ จักรคำปัน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร
 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

1. เพศ
 - () 1. ชาย
 - () 2. หญิง
2. ปัจจุบันท่านอายุ.....ปี (เกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี)
3. สถานภาพสมรส
 - () 1. โสด
 - () 2. สมรส
 - () 3. หย่า/ร้าง
 - () 4. หม้าย
4. ระดับการศึกษาสูงสุด
 - () 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ
 - () 2. ประถมศึกษา
 - () 3. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
 - () 4. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
 - () 5. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 - () 6. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 - () 7. อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

() 1. เทศบาลตำบล () 2. อบต.ขนาดใหญ่

() 3. อบต.ขนาดกลาง () 4. อบต.ขนาดเล็ก

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.

3. มีสมาชิกขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น.....คน

4. พื้นที่ที่ดูแล.....ตร.กม.

5. มีประชากรในพื้นที่.....คน

6. อาชีพประชากร

เกษตรกร.....ครัวเรือน ค้าขาย.....ครัวเรือน

รับราชการ.....ครัวเรือน รับจ้าง.....ครัวเรือน

อื่น.....

7. รายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นปีงบประมาณปัจจุบัน.....บาท

8. เงินสนับสนุนจากรัฐบาลปีงบประมาณปัจจุบัน.....บาท

ตอนที่ 3 การสำรวจความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่ในการรับโอนภารกิจของ กรมส่งเสริมการเกษตร

สำหรับการวัดความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จะวัดโดยใช้ระบบการให้คะแนน โดยให้ผู้ให้ข้อมูลระบุความคิดเห็นของตนเอง ในการการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ในลักษณะการประมาณค่า จำนวน 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 5 ลักษณะคือ ความพร้อมมาก ความพร้อมค่อนข้างมาก ความพร้อมปานกลาง ความพร้อมค่อนข้างน้อย ความพร้อมน้อย

5 = ความพร้อมมาก

4 = ความพร้อมค่อนข้างมาก

3 = ความพร้อมปานกลาง

2 = ความพร้อมค่อนข้างน้อย

1 = ความพร้อมน้อย

ภาระกิจที่รับมอบ	ระดับความพร้อม					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
1. การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร 1.1 จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม 1.2 ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน 1.3 จัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเอง 1.4 นำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล 1.5 รวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล 2. การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล 2.1 การเตรียมความพร้อมของชุมชน 2.2 การทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชน 2.3 การพัฒนาแผนงานและโครงการ 2.4 การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 2.5 การประเมินแผนงานและโครงการ						

ภาระกิจที่รับมอบ	ระดับความพร้อม					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
3. การบริการข้อมูลเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์						
3.1 การจัดองค์กรและการวาง ระบบในการดำเนินงาน						
3.2 การบริหารจัดการข้อมูล						
3.3 การให้บริการข้อมูลและการ จัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์						
3.4 การติดตามผลการดำเนินงาน						
3.5 การประเมินผลการดำเนินงาน						
4. การปฏิบัติการรวบรวมส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น						
4.1 การเตรียมการในการวาง ระบบการดำเนินงาน						
4.2 การเก็บรวบรวมภูมิปัญญา ท้องถิ่น						
4.3 การศึกษา วิจัย ภูมิปัญญา ท้องถิ่น						
4.4 การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญา ท้องถิ่น						
4.5 การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น						

ภาระกิจที่รับมอบ	ระดับความพร้อม					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
5. การสำรวจช่วยเหลือป้องกัน กำจัดศัตรูพืช 5.1 ชี้แจงทำความเข้าใจ และผลที่ ได้รับจากดำเนินการสำรวจ 5.2 คัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้อง ดำเนินการช่วยเหลือ 5.3 รับสมัครเกษตรกรอาสา สำรวจศัตรูพืช 5.4 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการ ดำเนินการสำรวจ ข้อมูล 5.5 การสำรวจ และวิเคราะห์ผล การสำรวจ 5.6 ประกาศเตือนการระบาด 5.7 วางแผนให้การช่วยเหลือ การเพิ่มเติมชนิดพืชที่ดำเนินการ 6. การฝึกอบรมอาชีพการ เกษตร 6.1 สำรวจความต้องการฝึกอบรม 6.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล 6.3 วิเคราะห์ข้อมูล 6.4 การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย เสนอความต้องการ 6.5 การจัดการอบรม						

ภาระกิจที่รับมอบ	ระดับความพร้อม					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
7. การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม						
7.1 ทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกร						
7.2 ดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่ม						
7.3 จัดเวทีแกนนำเกษตรกร						
7.4 ร่วมกระตุ้นแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ						
7.5 รวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหาความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้						
7.6 จัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การจัดการ การตลาด						
7.7 แนะนำให้กลุ่มร่วมออมทรัพย์ หรือ ลงหุ้นดำเนินการ						
7.8 สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้						
7.9 จัดตั้งคณะประเมินผลและดำเนินการประเมินผล						

ภาระกิจที่รับมอบ	ระดับความพร้อม					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
8. การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์						
8.1 การส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดี						
8.2 สำรวจความต้องการพันธุ์						
8.3 จัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์						
8.4 การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน						
8.5 สำรวจความต้องการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวน						
8.6 จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวน						
9. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร						
9.1 การจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการ						
9.2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร						
9.3 การลงทุนทางธุรกิจเกษตร						
9.4 การจดทะเบียนสมาชิก						
9.5 การพัฒนาศูนย์ฯ						

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค ในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ภาระกิจที่รับมอบ	ระดับความพร้อม					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
1. การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร						
1.1 จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพิ่มเติม						
1.2 ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน						
1.3 จัดเก็บข้อมูลการเกษตรในพื้นที่ตัวเอง						
1.4 นำข้อมูลเข้าสู่เวทีชุมชน ก่อนสรุปเป็นข้อมูลระดับตำบล						
1.5 รวบรวมข้อมูลให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล						
2. การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล						
2.1 การเตรียมความพร้อมของชุมชน						
2.2 การทบทวนอดีต ค้นหา และประเมินศักยภาพของชุมชน						
2.3 การพัฒนาแผนงานและโครงการ						
2.4 การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ						
2.5 การประเมินแผนงานและโครงการ						

ภาระกิจที่รับมอบ	ปัญหา					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
3 การบริการข้อมูลเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์						
3.1 การจัดองค์กรและการวาง ระบบในการดำเนินงาน						
3.2 การบริหารจัดการข้อมูล						
3.3 การให้บริการข้อมูลและการ จัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์						
3.4 การติดตามผลการดำเนินงาน						
3.5 การประเมินผลการดำเนินงาน						
4 การปฏิบัติการรวบรวมส่ง เสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น						
4.1 การเตรียมการในการวาง ระบบการดำเนินงาน						
4.2 การเก็บรวบรวมภูมิปัญญา ท้องถิ่น						
4.3 การศึกษา วิจัย ภูมิปัญญาท้องถิ่น						
4.4 การพัฒนาทดสอบภูมิปัญญา ท้องถิ่น						
4.5 การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น						

ภาระกิจที่มอบ	ปัญหา					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
5 การสำรวจช่วยเหลือป้องกัน กำจัดศัตรูพืช						
5.1 ชี้แจงทำความเข้าใจ และผลที่ ได้รับจากดำเนินการสำรวจ						
5.2 คัดเลือกชนิดพืชหลักที่ต้อง ดำเนินการช่วยเหลือ						
5.3 รับสมัครเกษตรกรอาสา สำรวจศัตรูพืช						
5.4 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการ ดำเนินการสำรวจ ข้อมูล						
5.5 การสำรวจ และวิเคราะห์ผล การสำรวจ						
5.6 ประกาศเตือนการระบาด						
5.7 วางแผนให้การช่วยเหลือ การเพิ่มเติมชนิดพืชที่ดำเนินการ						
6 การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร						
6.1 สำรวจความต้องการฝึกอบรม						
6.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล						
6.3 วิเคราะห์ข้อมูล						
6.4 การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย เสนอความต้องการ						
6.5 การจัดการอบรม						

ภาระกิจที่รับมอบ	ปัญหา					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
7 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม						
7.1 ทำการสำรวจหาปัญหาความต้องการของเกษตรกร						
7.2 ดำเนินการคัดเลือกแกนนำในการรวมกลุ่ม						
7.3 จัดเวทีแกนนำเกษตรกร						
7.4 ร่วมกระตุ้นแกนนำในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ						
7.5 รวบรวมเกษตรกรที่มีปัญหาความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเรียนรู้						
7.6 จัดการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การจัดการ การตลาด						
7.7 แนะนำให้กลุ่มร่วมออมทรัพย์หรือลงหุ้นดำเนินการ						
7.8 สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้						
7.9 จัดตั้งคณะประเมินผลและดำเนินการประเมินผล						

ภาระกิจที่รับมอบ	ปัญหา					เหตุผล
	1	2	3	4	5	
8 การผลิตและบริการพันธุ์พืชสวน ด้านการกระจายพันธุ์						
8.1 การส่งเสริมการปลูกไม้ผลพันธุ์ดี						
8.2 สำรวจความต้องการพันธุ์						
8.3 จัดทำแปลงต้นแม่พันธุ์						
8.4 การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืชสวน						
8.5 สำรวจความต้องการเข้าร่วมการถ่ายทอดเทคโนโลยีพืชสวน						
8.6 จัดส่งข้อมูลให้ศูนย์ขยายพันธุ์พืชสวน						
9 ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตร						
9.1 การจัดตั้งศูนย์ฯ และการให้บริการ						
9.2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร						
9.3 การลงทุนทางธุรกิจเกษตร						
9.4 การจดทะเบียนสมาชิก						
9.5 การพัฒนาศูนย์ฯ						

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล

อติชาติ จักรคำปัน

เกิดเมื่อ

3 มกราคม 2523

การศึกษา

พ.ศ. 2541 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2545 วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2547 มูลนิธิโครงการหลวง เจ้าหน้าที่วิจัยพืชผักประจำ

สถานีวิจัยโครงการหลวงอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่